

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

उदकशान्ति मन्त्रपाठः

1 उदकशान्ति	7
1.1 वेदारंभे सर्वसाधारण्येन जप्याः मन्त्राः.....	7
1.2 वेदाधया	8
1.3 रक्षोघ्नं	8
1.4 इन्द्र सूक्तं	11
1.5 ये देवाः.....	14
1.6 ये देवाः (अनुषङ्गं).....	15
1.7 आयुष्कामेष्टि मन्त्राः	16
1.8 आयुष्कामेष्टि मन्त्राः (अनुषङ्गं)	16
1.9 अगंहोमुच मन्त्राः	17
1.10 अगंहोमुच मन्त्राः (अनुषङ्गं)	18
1.11 शास्तृ सूक्तं (आप्यं)	19
1.12 राष्ट्रभृतं	19
1.13 राष्ट्रभृतं (अनुषङ्गं).....	21
1.14 सर्प सूक्तं.....	25
1.15 पंचचोडाः	25
1.16 पंचचोडाः (अनुषङ्गं).....	26
1.17 अप्रतिरथः.....	28

1.18चमकं तृतीय अनुवाकः.....	30
1.19विहव्यम्	31
1.20मृगारः	32
1.21सर्पाहुती मन्त्राः.....	36
1.22सर्पाहुती मन्त्राः (अनुषङ्गं).....	37
1.23गन्धर्वाहुतीः	38
1.24गन्धर्वाहुतीः (अनुषङ्गं)	39
1.25अज्यानि मन्त्राः.....	40
1.26अथर्वशीर्ष	42
1.27प्रत्यंगिरसः	43
1.28अन्न सूक्तं	48
1.29वाख् सूक्तं	49
1.30श्रद्धा सूक्तं	50
1.31ब्रह्म सूक्तं.....	51
1.32गो सूक्तं.....	52
1.33सूर्या चन्द्रमसा सूक्तं.....	54
1.34नासदासीय सूक्तं	56
1.35भाग्य सूक्तं.....	58

1.36नक्षत्र सूक्तं(वाक्यं).....	59
1.37नक्षत्र उपहोम मन्त्राः	74
1.38वरुण सूक्तं	82
1.39पवमान सूक्तं	84
1.40नक्षत्र सूक्तं (नक्षत्र जप मन्त्राः)	88

=====

Notes: This Book has been brought to you with the courtesy of some Veda learners who have collaborated to prepare this book.

Please give your feedback, comments and report errors to the e-mail id **vedavms@gmail.com**. We shall strive to make this book more accurate and error-free.

You may note that there are inherent “paata bedhas” when we compare various sources and books. We have made constant reference to the Taittiriya Sakhaa compiled and commented by Shri. Sayanacharya of 13th Century and Shri Bhatta Bhaskaracharya (period unknown). Their manuscript compilations were later converted into books by great Scholars. One of such sets of “Taittiriya” was printed and published during earlier 1900 A.D. at Govt. Branch Press, Mysore and another set later published under “Anandaashram Series”. These Books were referred to by us as our primary source material for this Book.

This book has not been prepared with any commercial purpose and is purely for studies.

Conventions used in Letters:

∪ — is represented by (g)

∪ — is represented by (gg)

∪̣ — is represented by (gm)

◌̣ — is represented as anunaasikam

Version Notes: Version 3.0 dated 31st October 2018

1. In this Version, the Source references of various Mantras have been indicated.

TS   -   Taittiriya Samhita
TB   -   Taittiriya Brahmanam
TA   -   Taittiriya Aranyakam
EAK -   Ekaagni Kaandam
RV   -   Rig Veda Samhita

2. Corrections found and reported till 31st October 2018 have been incorporated
3. Convention improvements in Nasal, representation of Svarabhakti and sound extensions have been incorporated
4. Some Paragraph numbering has been changed to match with Mantra Source Reference.

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

1 उदकशान्ति

1.1 वेदारंभे सर्वसाधारण्येन जप्याः मन्त्राः

ओं भूः तथ्स॑वितुर्-व॑रेण्यं॑ । ओं भुवः॑ भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि॑ ।

ओ३ सुवः॑ धियो॑ योनः॑ प्रचो॑दयात् ।

ओं भूः तथ्स॑वितुर्-व॑रेण्यं॑ । भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि॑ ।

ओं भुवः॑ धियो॑ योनः॑ प्रचो॑दयात् ।

ओ३ सुवः॑ तथ्स॑वितुर्-व॑रेण्यं॑ भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि॑ ।

धियो॑ योनः॑ प्रचो॑दयात् ।

ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ।

1.2 वेदाध्या

अ॒ग्निमी॑ळे पु॒रोहि॑तं-य॒ज्ञस्य॑ दे॒वमृ॑त्विजं । हो॒तारं॑ रत्न॒ धात॑मं ।

इ॒षे त्वो॑र्जेत्वा वा॒यव॑स्स्थो पा॒यव॑स्थ दे॒वो व॑स्सविता प्रा॒र्पय॑तु
श्रेष्ठ॑तमा॒य क॑र्मणे ।

अ॒ग्न आ॑याहि वी॒तये॑ गृ॒णानो॑ ह॒व्यदा॑तये । नि॒होता॑ स॒त्सि ब॑र्हिषि ।

श॒न्नो दे॒वीर॑भिष्ट॒य आपो॑ भवन्तु पी॒तये॑ । शं यो॒रभि॑स्रवन्तु नः ॥ 1 (1)

1.3 रक्षोघ्नं

TS 1.2.14.1 to TS 1.2.14.7 for Para 1 to 8

कृ॒णुष्व॑ पा॒जः प्र॑सि॒तिन्न॑ पृ॒थ्वीं या॑हि रा॒जे वा॑मवा॒ङ् इ॒भेन॑ ।

त्रृ॒ष्वी म॑नु प्र॒सितिं॑ द्रू॒णानो॑ऽस्ताऽसि वि॒ध्य र॑क्ष स॒स्तपि॑ष्ठैः ।

तव॑ भ्र॒मास॑ आ॒शुया॑ प॒तं त्य॑नुस्पृ॒श-धृ॑षता शो॒शुचा॑नः ।

तपू॑ऽध्य॒ग्ने जु॒ह्वा प॒तं-गा॑नस॒न्दितो॑ वि॒सृज॑ वि॒ष्व गु॒ल्काः ।

प्र॒तिस्प॑शो वि॒सृज॑-तू॒र्णित॑मो भ॒वा पा॑युर्वि॒शो अ॒स्या अ॑द॒ब्धः ॥ 2

यो॒नो दू॒रे अ॒घश॑ऽसो॒यो अ॒न्त्य॑ग्ने मा॒किष्टे॑ व्य॒थिरा॑ द॒धर्षी॑त् ।

उद॑ग्ने तिष्ठ प्र॒त्या त॑नुष्व॒न्यमि॑त्रा॒ङ् ओष॑ता-त्ति॒ग्महे॑ते ।

यो नो अ॒राति॑ꣳ स॒मि॒धा॒न च॒क्रे नी॒चा तं॑धक्ष्यत सन्न शु॒ष्कं॑ ।
 ऊ॒र्ध्वो भव॑ प्रति वि॒ध्या-॑ध्यस्मदा विष्कृ॑णुष्व दै॒व्या॑न्यग्ने ।
 अ॒व॒स्थि॒रा त॒नु॒हि या॒तु जू॒नां जा॒मि॒मजा॒मिं प्र॒मृ॒णीहि॑ श॒त्रून् ॥ 3

स॒ते जा॒नाति॑ सु॒मतिं॑ य वि॒ष्टय॑ ई॒वते॑ ब्र॒ह्म॒णे गा॒तु॒मैर॑त् ।
 वि॒श्वा॑न्यस्मै सु॒दि॒ना॒नि रा॒यो द्यु॒म्ना॒न्य॒र्यो वि॒दु॒रो अ॒भिद्यौ॑त् ।
 से॒द॒ग्ने अ॒स्तु सु॒भग॑ स्सु॒दा॒नुर् य॒स्त्वा नि॒त्येन॑ ह॒विषा॑ य उ॒क्थैः॑ ।
 पि॒प्री॑षति स्व आ॒यु॒षि दुरो॑णे वि॒श्वे॒द॒स्मै सु॒दि॒ना-सा॑ऽस॒दि॒ष्टिः ।
 अ॒र्चा॒मि॒ते सु॒मतिं॑ घो॒ष्य॒र्वा॒ख्-स॒न्ते वा॒ वा॒ता ज॒रता॑ मि॒यंगीः॑ ॥ 4

स्व॒श्वा॑स्त्वा सु॒रथा॑ म॒र्जये॑-मा॒स्मे क्ष॒त्राणि॑ धा॒रये॑र-नु॒द्यून् ।
 इ॒ह त्वा॑ भू॒र्या च॑रेदु॒प॒त्मन् दो॑षाव॒स्तर॑ दी॒दि॒वाꣳ स॒म॒नु॒द्यून् ।
 क्री॒ड॒न्त॒स्त्वा सु॒म॒न॒स स्स॒पे॒मा॒भि द्यु॒म्ना त॒स्थि॒वाꣳ सो॒ ज॒ना॒नां ।
 य॒स्त्वा स्व॑श्च॒स्सु॒हि॒र॒ण्यो अ॒ग्न उ॒प॒या॒ति व॒सु॒म॒ता र॒थेन॑ ।
 त॒स्य त्रा॑ता भव॒सि त॒स्य स॒खा य॒स्त आ॒ति॒थ्य मा॒नु॒षग् जु॒जो॑षत् ॥ 5

महो॑रु॒जामि॑ ब॒न्धुता॑ वचो॑ भिस्तन्मा॑ पि॒तुर्गो॑त॒माद॑ न्वियाय ।
 त्वन्नो॑ अस्य॑ वचस॑-श्चिकि॒द्धि हो॑तर्यवि॒ष्ठ सु॒क्रतो॑ द॒मूनाः॑ ।
 अस्व॑ज्ज॒स्त॒रणय॑ स्सु॒शेवा॑ अत॒न्द्रासो॑ऽवृ॒का अ॑श्रमि॒ष्ठाः ।
 ते पा॒यवः॑ स॒ध्रिय॑ज्चो निषद्या॒ग्ने तव॑ नः पा॒न्त्वमू॑र ।
 ये पा॒यवो॑ मा॒मते॑यं ते अ॒ग्ने प॑श्यन्तो अ॒न्धं दु॑रि॒ताद॑ रक्षन् ।
 र॒रक्ष॑ ता॒न्त् सु॒क्रतो॑ वि॒श्ववे॑दा दि॒प्सन्त॑ इ॒द्रिप॑वो नाह॑ दे॒भुः ॥ 6

त्वया॑ वय॑ꣳ स॒धन्य॑-स्त्वो॒ता स्तव॑ प्रणी॒त्य श्याम॑ वा॒जान् ।
 उभा॑शꣳ सा॒ सूद॑य सत्यता॑ तेऽनु॒ष्टुया॑ कृ॒णु॒ह्य-ह॑याण ।
 अया॑ ते अ॒ग्ने स॒मिधा॑ वि॒धेम॑ प्र॒तिस्तो॑मꣳ श॒स्यमा॑नं गृ॒भाय॑ ।
 दहा॑शसो रक्ष॒सः पा॒ह्यस्मा॑न् दू॒हो नि॒दो मि॒त्रम॑हो अव॒द्यात् ।
 रक्षो॑हणं वा॒जिन॑मा॒जि घ॑र्मि मि॒त्रं प्र॑थि॒ष्ठ मु॑प॒यामि॑ श॒र्म ।
 शि॒शानो॑ अ॒ग्निः क्र॑तुभि॒स्समि॑द्ध-स्स॒नो दि॒वा स॑ रि॒षः पा॑तु न॒क्तं ॥ 7

वि॒ज्योति॑षा बृ॒हता॑ भा॒त्यग्नि॑ रा॒विर्-वि॒श्वानि॑ कृ॒णुते॑ म॒हित्वा॑ ।
 प्रादे॑वी॒र्माया॑ स्स॒हते॑ दु॒रेवा॑ शि॒शीते॑ शृ॒ङ्गे रक्ष॑से वि॒निक्षे॑ ।
 उ॒तस्वा॑नासो॒ दि॒विष॑न्त्व॒ग्ने स्ति॑ग्मा॒युधा॑ रक्ष॑से ह॒न्त वा॑ उ ॥ 8 (2)

1.4 इन्द्र सूक्तं

TS 1.6.12.1 to TS 1.6.12.6, for para 9 to 14

इन्द्रं॑ ँ॒वो वि॒श्वत॑स्प॒रि ह॒वाम॑हे॒ जने॑भ्यः । अ॒स्माक॑मस्तु॒ के॒वलः॑ ।
 इन्द्रं॑ न॒रो ने॑म॒धि॒ता ह॒वन्ते॑ य॒त्पा॒र्या यु॑न॒जते॑ धि॒यस्ताः॑ ।
 शू॒रो नृ॑षा॒ता श॒वस॑श्च॒का न॒ आ गो॑म॒ति व्र॑जे॒ भजा॑ त्व॒न्नः॑ ।
 इन्द्रि॑याणि॒ शत॑क्र॒तो या ते॑ जने॑षु॒ पञ्च॑सु । इन्द्र॑ तानि॒ त आ॑ वृ॒णे ।
 अनु॑ते॒ दायि॑ मह॒ इन्द्रि॑याय॒ सन्ना॑ते॒ विश्व॑मनु॒ वृत्र॑ह॒त्ये ॥ 9

अनु॑ क्ष॒त्रम॑नु॒ सहो॑ यज॒त्रेन्द्र॑ दे॒वेभि॑रनु॒ ते नृ॑ष॒ह्ये ।
 आय॑स्मिन्थ् स॒प्तवा॑स॒वा स्ति॑ष्ठन्ति॒ स्वारु॑हो॒ यथा॑ ।
 ऋषि॑र्ह दी॒र्घ श्रु॑त्त॒म इन्द्र॑स्य॒ घर्मो॑ अति॒थिः॑ ।
 आमा॑सु॒ पक्व॑मै॒रय॑ आ॒ सूर्य॑र् रो॒हयो॑ दि॒वि ।
 घ॒र्मन्न॑ सा॒मन्त॑प॒ता सु॒वृत्ति॑भिर्-जुष्टं॒ गिर्व॑ण॒ सेगि॑रः ।
 इन्द्र॑मिद् गा॒थिनो॑ बृ॒हदिन्द्र॑ म॒र्केभि॑ र॒र्किणः॑ । इन्द्रं॑ ँ॒वाणी॑रनू॒षत ॥ 10

गा॒यन्ति॑त्वा गा॒य॒त्रिणो॑र्चं॒ त्यर्क॑ म॒र्किणः॑ ।

ब्र॒ह्मा॒णस्त्वा॒ शत॑क्र॒त-वु॒द्व॒ः श॒मिव॑ ये॒ मि॒रे ।
 अ॒ः॒हो॒मु॒चे प्र॑भ॒रे॒मा म॒नी॒षा मो॑षि॒ष्ठ-दा॒र्णे सु॑म॒तिं गृ॑णा॒नाः ।
 इ॒दमि॑न्द्र॒ प्रति॑ ह॒व्यं गृ॑भा॒य स॒त्यास्स॑न्तु॒ यज॑मा॒नस्य॑ का॒माः ॥
 वि॒वेष॑यन्मा॒ धि॒षणा॑ ज॒जान॑ स्त॒वै पु॒रा पा॒र्यादि॑न्द्र॒ महः॑ ।
 अ॒ः॒हसो॑ यत्र॒ पी॒पर॑द्यथा॒ नो ना॒वे॒व या॑न्त॒ मु॒भये॑ ह॒वन्ते ॥ 11

प्र॒सम्रा॑जं प्र॒थम॑ म॒ध्व-रा॑णा॒म॒ः हो॒ मु॒चं वृ॑षभं॒ यज्ञि॑या॒नां ।
 अ॒पा॒न्न-पा॑तम॒श्विना॑ ह॒यन्त॑ म॒स्मिन्न॑र इ॒न्द्रि॒यं ध॑त्तमो॒जः ।
 वि॒न इ॑न्द्र॒ मृ॒धो ज॑हि॒ नी चा॑ य॒च्छ पृ॑तन्यतः ।
 अ॒धस्प॑दं त॒मीं कृ॑धि॒ यो अ॒स्मा॒ः अ॑भि॒दा॒सति॑ ।
 इ॒न्द्रक्ष॑त्रम॒भि वा॒ममो॑जो ऽजा॒यथा॑ वृष॒भ च॑र॒षणी॑नां ।
 अ॒पा॒नुदो॑ जन॒ममि॑त्र॒ यन्त॑ मु॒रुं दे॒वेभ्यो॑ अ॒कृ॒णो॒रु लो॑कं ।
 मृ॒गो न॑ भी॒मः कु॑च॒रो गि॒रि॒ष्ठाः प॒रा॒वत॑ आ॒जगा॑मा-प॒रस्याः ॥ 12

सृ॒क॒ः स॒ः शाय॑ प॒विमि॑न्द्र॒ ति॒गमं॑ वि॒शत्रू॑न् ताडि॒ वि॒मृ॒धो नु॑दस्व ।
 वि॒शत्रू॑न् वि॒मृ॒धो नु॑द वि॒वृ॒त्रस्य॑ ह॒नू रु॑ज ।
 वि॒मन्यु॑मिन्द्र॒ भा॒मितो॑ ऽमि॒त्रस्या॑भि॒ दा॒सतः॑ ।

त्रा॒ता॒र॒मि॒न्द्र॑ म॒वि॒ता॒र॒ मि॒न्द्र॑ꣳ ह॒वे॑ ह॒वे॑ सु॒ह॒व॑ꣳ शू॒र॒मि॒न्द्रं॑ ।
 हु॒वे॑ नु श॒क्रं॑ पु॒रु॒हू॒त॒ मि॒न्द्र॑ꣳ स्व॒स्ति॒ नो॒ म॒घ॒वा॒ धा॒त्वि॒न्द्रः॑ ॥ 13

मा ते॑ अ॒स्याꣳ स॒ह॒सा॒वन्॑ परि॒ष्टा॒ व॒घा॒य॒ भू॒म॒ ह॒रि॒वः॑ प॒रा॒दै ।
 त्रा॒य॒स्व॒नो॒ ऽवृ॒के॒भिर्-व॒रू॒थै॒ स्त॒व॒ प्रि॒या॒स॒ स्सू॒रि॒षु॒ स्या॒म ।
 अ॒न॒व॒स्ते॒ रथ॑म॒श्वा॒य॒ तक्ष॑न्-त्व॒ष्टा॒ व॒ज्रं॑ पु॒रु॒हू॒त॒ द्यु॒म॒न्तं॑ ।
 ब्र॒ह्मा॒ण॒ इ॒न्द्रं॑ म॒ह॒य॒न्तो॒ अ॒र्कै॒र॒व॒र्द्ध॒य-न्न॑ह॒ये॒ ह॒न्त॒ वा॒ उ॒ ।
 वृ॒ष्णे॒ य॒त्ते॒ वृ॒ष॒णो॒ अ॒र्क॒म॒र्चा॒ नि॒न्द्र॒ ग्रा॒वा॒णो॒ अ॒दि॒ति॒-स्स॒जो॒षाः॑ ।
 अ॒न॒श्वा॒सो॒ ये॒ प॒व॒यो॒ऽर॒था॒ इ॒न्द्रे॑षि॒ता॒ अ॒भ्य॑व॒र्त्त॒ तद॑स्यून् ॥ 14 (3)

T.A.6.1.9 for para 15a, TS1.4.41.1 & TS1.4.42.1 for para 15b

य॒त॒ इ॒न्द्र॒ भ॒या॒म॒हे॒ ततो॑ नो॒ अ॒भ॒यं॑ कृ॒धि॒ ।
 म॒घ॒वन्॑ च्छ॒ग्धि॒ तव॑ तन्न॒ ऊ॒त॒ये॒ वि॒द्वि॒षो॒ वि॒मृ॒धो॑ ज॒हि॒ ।
 स्व॒स्ति॒दा॒ वि॒श॒स्प॒ति॒-वृ॒त्र॒हा॒ वि॒मृ॒धो॑ व॒शी॒ ।
 वृ॒षे॒न्द्रः॑ पु॒र ए॒तु॒ न॒ स्व॒स्ति॒दा॒ अ॒भ॒यं॑ क॒रः॑ । 15a

महा॑ꣳ इन्द्रो॑ वज्र॑ बाहु॑ षोडशी॑ शर्म॑ यच्छतु॑ ।

स्व॒स्ति नो॑ म॒घवा॑ करोतु॑ ह॒न्तु पा॒प्मानं॑ योऽ॒स्मान् द्वेष्टि॑ ।

सजोषा॑ इन्द्र॑ सगणो॑ मरुद्भि॑ स्सोमं॑ पिब॑ वृत्रहन् च्छूर॑ विद्वान् ।

जहि॑ शत्रूꣳ रपमृ॑धो-नुदस्वाथा॑ भयं कृणुहि॑ विश्वतो॑ नः ॥ 15b (4)

1.5 ये देवाः

TS 1.8.7.1 for para 16

ये दे॒वाः पु॒रस्सदो॑ऽग्नि॑ ने॒त्रा,

दक्षि॑णसदो॑ यमने॒त्रा,

पश्चा॑त्सद॑ स्सवितृ॑ ने॒त्रा,

उत्तर॑सदो॑ वरुणने॒त्रा,

उपरि॑षदो॑ बृहस्पति॑ ने॒त्रा,

रक्षो॑हणस्ते॑ नः पा॒न्तु ते॑ नोऽव॑न्तु तेभ्यो॑ नमस्तेभ्य॑ स्स्वाहा॑

-ऽग्नये॑ रक्षो॑घ्ने॑ स्वाहा॑,

यमा॑य सवि॒त्रे ,

वरु॑णाय॑ बृहस्प॑तये॑

दुव॑स्वते॑ रक्षो॑घ्ने॑ स्वाहा॑ ॥ 16 (5)

1.6 ये देवाः (अनुषङ्गं)

ये दे॒वाः पु॒र॒स्सदो॑ऽग्नि॒ नै॒त्रा रक्षो॑ह॒णस्ते॑नः॒ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु
ते॒भ्यो नम॑स्ते॒भ्य स्वाहा॑ ॥

ये दे॒वा दक्षि॑ण॒सदो॑ य॒म नै॒त्रा रक्षो॑ह॒णस्ते॑नः॒ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु
ते॒भ्यो नम॑स्ते॒भ्य स्वाहा॑ ॥

ये दे॒वाः पश्चा॑त्सद॒ स्सवि॑तृ नै॒त्रा रक्षो॑ह॒णस्ते॑नः॒ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु
ते॒भ्यो नम॑स्ते॒भ्य स्वाहा॑ ॥

ये दे॒वा उत्त॑र॒सदो॑ व॒रुण॑ने॒त्रा रक्षो॑ह॒णस्ते॑नः॒ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु
ते॒भ्यो नम॑स्ते॒भ्य स्वाहा॑ ॥

ये दे॒वा उप॑रि॒षदो॑ बृ॒हस्प॑ति॒ नै॒त्रा रक्षो॑ह॒णस्ते॑नः॒ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु
ते॒भ्यो नम॑स्ते॒भ्य स्वाहा॑ ॥

अ॒ग्नये॑ रक्षो॒घ्ने स्वाहा॑ ॥

य॒माय॑ रक्षो॒घ्ने स्वाहा॑ ॥

स॒वित्रे॑ रक्षो॒घ्ने स्वाहा॑ ॥

वरु॒णाय॑ रक्षो॒घ्ने॑ स्वाहा॑ ।

बृ॒ह॒स्प॒तये॑ दु॒व॒स्व॒ते रक्षो॒घ्ने॑ स्वाहा॑ ॥ 16A (5A)

1.7 आयुष्कामेष्टि मन्त्राः

TS 2.3.10.3 for para no.17

अ॒ग्निरा॒युष्मा॒न्त्स व॒नस्प॑तिभि॒-रा॒युष्मा॒न् ते॒न॒त्वाऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं॒ करो॑मि,

सो॒म आ॒युष्मा॒न्त्स ओष॑धीभिर्,

य॒ज्ञ आ॒युष्मा॒न्त्स दक्षि॑णाभिर्,

ब्र॒ह्मा॒युष्म॑न्तद् ब्रा॒ह्मणै॑-रा॒युष्म॑द्,

दे॒वा आ॒युष्म॑न्तस्ते॒ ऽमृ॑ते॒ना यु॑ष्मन्तस्ते॒न॒त्वा

ऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं॒ करो॑मि ॥ 17 (6)

1.8 आयुष्कामेष्टि मन्त्राः (अनुषङ्गं)

अ॒ग्निरा॒युष्मा॒न्त्स व॒नस्प॑तिभि॒ रा॒युष्मा॒न् ते॒न॒त्वा

ऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं॒ करो॑मि ।

सो॒म आ॒युष्मा॒न्त्स ओष॑धीभि॒रा॒युष्मा॒न् ते॒न॒त्वा

ऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं॒ करो॑मि ।

य॒ज्ञ आ॒युष्मा॒न्त्स दक्षि॑णाभि॒रायु॑ष्मान् ते॒नत्वा
 ऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि ।
 ब्र॒ह्मायु॑ष्मन्तद् ब्रा॒ह्मणै॑-रायु॑ष्मत् ते॒नत्वा ऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि ।
 दे॒वा आ॒युष्मन्त॑स्ते ऽमृ॒ते-नायु॑ष्मन्तस्ते॒नत्वा
 ऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि ॥ 17A(6A)

1.9 अ॒गं॒होमु॒च मन्त्राः

TS 2.3.13.1, for para No. 18

या वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा यत॑व्या तनू॒स्तये॑ मम॒हसो॑ मुञ्च॒तं ,
 या॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा सह॑स्या, रक्ष॑स्या, ते॒जस्या॑,
 तनू॒स्तये॑ मम॒हसो॑ मुञ्च॒तं,
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा वग्नौ॑ स्राम॒स्तं वा॑ मे॒तेना॑ वय॒जे,
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा द्वि॒पाथ्सु॑ पशु॒षु, चतु॑ष्पाथ्सु,
 गो॒ष्ठे, गृ॒हे-, ष्व॒फ्सोष॑धीषु, वन॒स्पति॑षु,
 स्राम॒स्तं वा॑ मे॒तेना॑ वय॒जे ॥ 18 (7)

1.10 अगंहोमुच मन्त्राः (अनुषङ्गं)

या॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा य॒तव्या॑ त॒नूस्तये॑ म॒म॒ह॒सो मुञ्च॑तं ।
 या॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा स॒हस्या॑ त॒नूस्तये॑ म॒म॒ह॒सो मुञ्च॑तं ।
 या॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा रक्ष॑स्या त॒नूस्तये॑ म॒म॒ह॒सो मुञ्च॑तं ।
 या॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा ते॒जस्या॑ त॒नूस्तये॑ म॒म॒ह॒सो मुञ्च॑तं ।
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा व॒ग्नौ स्राम॑स्तं वा॒मे ते॒ना व॑यजे ।
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा द्वि॒पाथ्सु॑ प॒शुषु॑ स्राम॑स्तं वा॒मे ते॒ना व॑यजे ।
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा च॒तुष्पा॑थ्सु प॒शुषु॑ स्राम॑स्तं वा॒मे ते॒ना व॑यजे ।
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा गो॒ष्ठे स्राम॑स्तं वा॒मे ते॒ना व॑यजे ।
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा गृ॒हेषु॑ स्राम॑स्तं वा॒मे ते॒ना व॑यजे ।
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णाऽप्सु॑ स्राम॑स्तं वा॒मे ते॒ना व॑यजे ।
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णौष॑धीषु स्राम॑स्तं वा॒मे ते॒ना व॑यजे ।
 यो॑ वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा व॒नस्प॑तिषु स्राम॑स्तं वा॒मे ते॒ना व॑यजे ॥

(18A) (7A)

1.11 शास्त्र सूक्तं (आप्यं)

TS 5.7.4.3 for para 19

अग्ने॑ यश॑स्विन्. यश॑से मम॑र्पयेन्द्रा॑वती मप॑चिती मिहा॑वह ।
 अयं॑ मूर्द्धा॑ परमे॑ष्ठी सुवर्चा॑-स्समा॑नाना मु॒त्तम॑ श्लो॒को अस्तु॑ ।
 भद्रं॑ पश्य॑न्त उप॑सेदुर॒ग्रे तपो॑ दीक्षा॑ मृषय॑ स्सुव॑र्विदः ।
 ततः॑ क्षत्रं॑ बलमो॑जश्च जा॒तं तद॑स्मै दे॒वा अभि॑सन्न-मन्तु॑ ।
 धा॒ता वि॒धाता॑ पर॒मोत॑ स॒न्दृक् प्र॒जाप॑तिः परमे॑ष्ठी वि॒राजा॑ ।
 स्तो॒मा-श्च॒न्दाँसि॑ नि॒विदो॑म आ॒हुरे॑तस्मै रा॒ष्ट्रम॑भि-सन्न॑माम ।
 अभ्या॑वर्त्त॒द्ध्व-मु॑पमे॒त सा॒कम॑यँ शा॒स्ता-ऽधि॑पतिर्वो अस्तु॑ ।
 अस्य॑ वि॒ज्ञान॑मनु॒सँ-र॑भ॒द्ध्वमि॑मं पश्चा॑दनु जी॒वाथ॑ सर्वे ॥ 19 (8)

1.12 राष्ट्रभूतं

TS 3.4.7.1, for para No. 20

ऋ॒ताषा॑ङ् ऋ॒तधा॑माऽग्नि॑र्-गन्ध॑र्वस्त-स्यौष॑धयोऽप्सर॑स
 ऊ॒र्जो नाम॑ स इ॒दं ब्र॑ह्म क्ष॒त्रं पा॑तु ता इ॒दं ब्र॑ह्म क्ष॒त्रं पा॑न्तु
 तस्मै॑ स्वाहा॒ ताभ्य॑ स्स्वाहा॒ ,

स॒ह॒तो॒ वि॒श्व॒सा॒मा॒ सूर्यो॑ गन्धर्व-स्तस्य मरीचयोऽप्सरस आयुव ,
 स्सु॒षु॒म्न॒ स्सूर्य॑ रश्मि-श्चन्द्रमा गन्धर्व-स्तस्य नक्षत्राण्य-
 प्सरसो॑ बे॒कुरयो॑,

भु॒ज्यु॒स्सु॒पर्णो॑ यज्ञो गन्धर्व-स्तस्य दक्षिणा अप्सरस स्तवाः,
 प्र॒जा॒प॒तिर्-वि॒श्व॒क॒र्मा॒ मनो॑ गन्धर्वस्तस्यर्ख् सामान्य-प्सरसो वह्नय,
 इ॒षि॒रो॒ वि॒श्व॒ व्य॒चा॒ वा॒तो॑ गन्धर्व-स्तस्यापो॑ ऽप्सरसो॑ मु॒दा,
 भु॒व॒न॒स्य॑ प॒ते॒ यस्य॑त॒ उप॒रि॑ गृहा इ॒ह च॑ ।

स नो॑ रा॒स्वा॒ज्या॒नि॒ꣳ रा॒य॒स्पोष॑ꣳ सु॒वीर्य॑ꣳ स॒म्व॑त्सरीणाꣳ स्व॒स्ति॑ ।
 प॒र॒मे॒ष्ठ्य॑धि॒प॒तिर्-मृ॒त्युर् गन्धर्व-स्तस्य॑ वि॒श्व॒म॒प्सर॑सो भुव,
 स्सु॒क्षि॒थि- स्सु॒भू॒तिर्-भ॒द्र॒कृ॒त् सु॒व॒र्वान् प॒र्जन्यो॑ गन्धर्व-स्तस्य॑
 वि॒द्यु॒तो॑ ऽप्सरसो॑ रु॒चो॑,

दू॒रे॑ है॒तिर॑-मृ॒डयो॑ मृ॒त्युर् गन्धर्व-स्तस्य॑ प्र॒जा॒ अ॒प्सर॑सो॑ भी॒रुवः॑,

चारुः कृ॒पण॑ का॒शी॑ का॒मो॑ गन्ध॒र्व-स्तस्या॒धयो॑ ऽप्सर॒स इ॒शोच॑यन्ती॒र्,
 ना॒म स॒ इदं॑ ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॑तु ता॒ इदं॑ ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॑न्तु तस्मै॒ स्वाहा॒
 ताभ्य॒ स्स्वाहा॒,

स नो॑ भुवनस्य पते यस्यत॑ उपरि॑ गृहा॒ इह॒ च ।

उरु॒ ब्रह्म॑णे॒ऽस्मै॒ क्षत्रा॑य॒ महि॑ शर्म॒ यच्छ॑ ॥ 20 (9)

1.13 राष्ट्रभृतं (अनुषङ्गं)

ऋ॒ताषा॑ड् ऋ॒तधा॑मा॒ऽग्निर्-गन्ध॒र्वस्स-इदं॑ ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॑तु
 तस्मै॒ स्वाहा॑ ।

तस्यौष॑धयो॒ऽप्सर॒स ऊ॒र्जो॒ नाम॒ ता॒ इदं॑ ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॑न्तु
 ताभ्य॒ स्स्वाहा॑ ॥

स॒ऽहि॒तो॒ वि॒श्वसा॑मा॒ सूर्यो॑ गन्ध॒र्वस्स॒ इदं॑ ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं पा॑तु
 तस्मै॒ स्वाहा॑ ।

तस्य॑ मरी॑चयोऽप्सरस॑ आयु॒वो॒ नाम॒ ता इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु॑
ताभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

सु॒षु॒म्नस्सूर्य॑-र॒श्मिश्च॑न्द्र॒मा गन्ध॑र्वस्स इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु॑
तस्मै॑ स्वाहा॑ ।

तस्य॑ नक्ष॒त्राण्य॑ ऽप्सरसो॑ बे॒कुरयो॑ नाम॒ ता इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु॑
ताभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

भु॒ज्युस्सु॑पर्णो॒ यज्ञो॑ गन्ध॑र्वस्स इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु॑ तस्मै॑ स्वाहा॑ ।
तस्य॑ दक्षि॒णा अ॒प्सरस॑ स्त॒वा नाम॒ ता इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु॑
ताभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

प्र॒जाप॑तिर्-वि॒श्वकर्मा॑ मनो॒ गन्ध॑र्वस्स इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु॑
तस्मै॑ स्वाहा॑ ।

तस्य॑ र॒ख् सा॒मान्य॑-ऽप्सरसो॑ वह्नयो॒ नाम॒ ता इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु॑
ताभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

इ॒षिरो॑ वि॒श्वव्य॑चा॒ वातो॑ गन्ध॑र्वस्स इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु॑

तस्मै॑ स्वाहा॑ ।

तस्यापो॑-ऽप्सरसो॑ मु॒दा नाम॑ ता इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु॑
ताभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

भु॒वनस्य॑ प॒ते यस्य॑त॒ उपरि॑ गृ॒हा इ॒ह च॑ ।

स नो॑ रा॒स्वाज्यानि॑ꣳ रा॒यस्पोष॑ꣳ सु॒वीर्य॑ꣳ स॒म्वत्स॑रीणाꣳ
स्व॒स्तिꣳ स्वाहा॑ ॥

पर॑मे॒ष्ठ्यधि॑पतिर्-मृ॒त्युर् ग॑न्धर्व॒स्स इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒तु॑
तस्मै॑ स्वाहा॑ ।

तस्य॑ वि॒श्वम॑प्सरसो॑ भु॒वो नाम॑ ता इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु॑
ताभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

सु॒क्षि॒थि-स्सु॑भूतिर्-भ॒द्रकृ॑त् सु॒वर्वा॑न् प॒र्जन्यो॑ ग॒न्धर्व॑स्स
इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒तु तस्मै॑ स्वाहा॑ ।

तस्य॑ वि॒ध्युतो॑-ऽप्सरसो॑ रु॒चो नाम॑ ता इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्षत्रं॑ पा॒न्तु॑
ताभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

दू॒रे हे॑तिर॒ मृ॒डयो॑ मृ॒त्युर् ग॑न्धर्व॒स्स इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्ष॒त्रं पा॑तु

तस्मै॑ स्वाहा॑ ।

तस्य॑ प्र॒जा अ॑प्सर॒सो भी॑रुवो॒ नाम॒ ता इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्ष॒त्रं पा॑न्तु

ताभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

चा॒रुः कृ॑पण॒ का॒शी का॑मो॒ ग॑न्धर्व॒स्स इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्ष॒त्रं पा॑तु

तस्मै॑ स्वाहा॑ ।

तस्या॑ध॒यो ऽप्सर॑स॒ इ॒शोच॑यन्ति॒र् नाम॒ ता इ॒दं ब्र॑ह्म॒ क्ष॒त्रं पा॑न्तु

ताभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

स नो॑ भुव॒नस्य॑प॒ते यस्य॑त॒ उप॑रि॒ गृ॒हा इ॒ह च॑ ।

उ॒रु ब्र॑ह्म॒णेऽस्मै॑ क्ष॒त्राय॒ महि॑ श॒र्म य॑च्छ॒ स्वाहा॑ ॥ (20A) (9A)

1.14 सर्प सूक्तं

TS 4.2.8.3 for para No. 21

नमो॑ अस्तु॑ सर्पे॒भ्यो॑ ये॒ के॒ च॒ पृथि॒वी॒ मनु॑ ।
 ये॒ अ॒न्तरि॑क्षे॒ ये॒ दि॒वि॒ तेभ्य॑ स्सर्पे॒भ्यो॑ नमः॑ ।
 ये॒ऽदो॑ रो॒चने॑ दि॒वो॒ ये॒ वा॒ सूर्य॑स्य रश्मि॒षु॑ ।
 येषा॑म॒प्सु॒ सदः॑ कृतं॒ तेभ्य॑ स्सर्पे॒भ्यो॑ नमः॑ ।
 या॒ इ॒षवो॑ यातु॒ धाना॑नां॒ यै॒ वा॒ वन॑स्पतीं॒ रनु॑ ।
 ये॒ वा॒ऽव॒टे॒षु॒ शेर॑ते॒ तेभ्य॑ स्सर्पे॒भ्यो॑ नमः॑ ॥ 21 (10)

1.15 पंचचोडाः

TS 4.4.3.1 for para No. 22

अ॒यं पु॒रो ह॒रि॒केश॑ स्सूर्य॑रश्मि-स्तस्य॑ रथ॒गृथ्स॑श्च रथौ॑जाश्च से॒नानि॑
 ग्रा॒म॒ण्यौ पु॒ञ्जि॒क॒स्थ॒ला च॑ कृत॒स्थ॒ला चा॒प्सर॑सौ यातु॒ धाना॑ हे॒ती
 रक्षा॑ं॒ सि प्र॑हेति ,
 र॒यं दक्षि॑णा वि॒श्व क॑र्मा तस्य॑ रथ॒ स्वन॑श्च रथे॑-चि॒त्रश्च॑ से॒नानि॑ ग्रा॒म॒ण्यौ
 मे॒न॒का च॑ सह॒ज॒न्या चा॒प्सर॑सौ द॒ङ्घ॒णवः॑ प॒शवो॑ हे॒तिः पौ॒रु॒षेयो॑
 व॒धः प्र॑हेति ,

रयं पश्चाद् विश्व-व्यचा स्तस्य रथ प्रोतश्चा-समरथश्च सेनानि ग्रामण्यौ
प्रम्लोचन्ती चा नुम्लोचन्ती-चाऽप्सरसौ सर्पा हेतिर् व्याघ्राः प्रहेति ,

रय मुत्तराथ् सम्यंयद्वसुस्तस्य सेनजिच्च सुषेणश्च सेनानि ग्रामण्यौ
विश्वाचीच घृताची चा-प्सरसा वापो हेतिर् वातः प्रहेति ,

रय-मुपर्यर् वाग्व-सुस्तस्य ताक्ष्य-श्चारिष्ट-नेमिश्च सेनानि ग्रामण्या
वुर्वशी च पूर्वचित्तिश्चा-प्सरसौ विद्युद्धेति-रवस्पूर्जन् प्रहेति ,

स्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो
जंभे दधामि ॥ 22 (11)

1.16 पंचचोडाः (अनुषङ्गं)

अयं पुरो हरिकेश स्सूर्यरश्मि-स्तस्य रथगृथ्सश्च रथौजाश्च सेनानि
ग्रामण्यौ पुञ्जिकस्थला च कृतस्थला चाप्सरसौ यातुधाना हेती
रक्षांसि प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तुते यं द्विष्मो यश्च नो
द्वेष्टि तं वो जंभे दधामि ॥

अयं दक्षिणा विश्वकर्मा तस्य रथस्वनश्च रथे चित्रश्च सेनानि

ग्राम॑ण्यौ मे॒नका च॑ सह॒जन्या चा॑प्सरसौ द॒ङ्घ्णवः॑ प॒शवो॑ हेतिः
 पौरु॑षेयो व॒धः प्रहे॑तिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृ॒डयन्तु॑ ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑
 नो द्वेष्टि॑ तं वो॒ जंभे॑ दधामि ॥

अयं प॒श्चाद्-वि॒श्व व्य॑चा-स्तस्य रथ॑प्रोतश्चा-स॒मरथश्च॑ से॒नानि॑
 ग्राम॑ण्यौ प्र॒म्लोच॑न्तीचा नु॒म्लोच॑न्ती-चा॒प्सरसौ॑ सर्पा हेति॑र् व्याघ्राः
 प्रहे॑तिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृ॒डयन्तु॑ तेयं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो द्वेष्टि॑ तं
 वो॒ जंभे॑ दधामि ॥

अय-मु॒त्तरा॑थ् स॒म्यङ्सु॑स्तस्य से॒नजि॑च्च सु॒षेणश्च॑ से॒नानि॑
 ग्राम॑ण्यौ वि॒श्वाची॑च घृ॒ताची॑चा-प्सरसा॒ वापो॑ हेति॑र् वातः
 प्रहे॑तिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृ॒डयन्तु॑ ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो
 द्वेष्टि॑ तं वो॒ जंभे॑ दधामि ॥

अयमु॒पर्य॑र् वा॒ग्वसु॑स्तस्य ता॒क्षर्य॑-श्चा॒रिष्ट॑-नेमिश्च से॒नानि॑
 ग्राम॑ण्या वु॒र्वशी॑ च पू॒र्वचि॑त्ति-चा॒प्सरसौ॑ वि॒द्युद्धे॑तिर-व॒स्पूर्जन्

प्रहे॑तिस्ते॒भ्यो नम॑स्ते नो॒ मृड॑यन्तु ते॒ यं द्वि॑ष्मो यश्च नो॒ द्वेष्टि॑ तं वो॒
जंभे॑ दधामि ॥ 22A(11A)

1.17 अप्रतिरथः

TS 4.6.4.1, for para No. 23 to 27

आशुः॑ शिशानो॑ वृष॒भो न यु॒ध्मो घ॑नाघनः क्षो॒भण-श्च॑र्षणीनां ।
संक्र॑न्दनोऽनिमिष॑ एक॒ वीर॑श्शत॒ऽसेना॑ अजयथ्साकमिन्द्रः॑ ।
संक्र॑न्दनेना निमिषे॑ण जिष्णुना॑ युत्कारेण॑ दुश्च॒यव॑नेन धृष्णुना॑ ॥
तदिन्द्रे॑ण जयत॒ तथ् सह॑ध्वं यु॒धो नर॑ इषु॒ हस्ते॑न वृष्णा॑ ॥
स इषु॑हस्तैः स निषंगिभिर्वशी॑ स॒ऽस्र॑ष्टा स यु॒ध इन्द्रो॑ गणेन॑ ।
स॒ऽसृष्ट॑जिथ् सोमपा॑ बाहु॒ शर्ध्यू॑र्ध्व धन्वा॑ प्रतिहिताभिरस्ता॑ ॥
बृह॑स्पते॒ परि॑दीया रथेन॑ रक्षोहा॑ ऽमित्रा॒ऽअप॑ बाधमानः ॥ 23

प्रभं॑जन्थ् सेनाः॑ प्रमृ॒णो यु॒धा जय॑न्नस्माक-मे॒ध्यवि॑ता रथानां॑ ।
गोत्र॑भिदं गोविदं॑ वज्र॒बाहुं॑ जयन्तमज्म॑ प्रमृ॒णन्त-मो॑जसा ।
इम॑ऽसजाता॒ अनु॑वीर-यध्व॒ मिन्द्र॑ऽसखायोऽनु॒ स॒ऽरभ॑ध्वं ।
बल॑विज्ञायः स्थवि॒रः प्र॑वीर-स्सह॑स्वान् वाजी॒ सह॑मान उग्रः॑ ।

अ॒भि॒वी॒रो अ॒भि॒स॒त्वा स॒हो॒जा जै॒त्र॒मि॒न्द्र र॒थ॒मा॒ति॒ष्ठ गो॒वि॒त् ॥ 24

अ॒भि॒गो॒त्राणि स॒ह॒सा गा॒ह॒मा॒नोऽदा॒यो वी॒र॒श॒त॒म॒न्यु॒रि॒न्द्रः ।

दु॒श्च॒य॒व॒नः पृ॒त॒ना॒षाड॒ यु॒ध्यो-स्मा॒क॒ꣳ से॒ना अ॒व॒तु प्र॒यु॒त्सु ।

इ॒न्द्र आ॒सां-ने॒ता बृ॒ह॒स्प॒ति॒र् दक्षि॑णा य॒ज्ञः पु॒र ए॒तु सो॒मः ।

दे॒व॒से॒ना॒ना-म॒भि॒भ॒ञ्ज॒ती॒नां ज॒य॒न्ती॒नां म॒रु॒तो य॒न्त्व॒ग्रे ।

इ॒न्द्र॒स्य वृ॒ष्णो व॒रु॒ण॒स्य रा॒ज्ञ आ॒दि॒त्या॒नां म॒रु॒ता॒ꣳ श॒र्द्ध उ॒ग्रं ।

म॒हा॒म॒न॒सां भु॒व॒न॒च्य॒वा॒नां घो॒षो दे॒वा॒नां ज॒य॒ता मु॒द॒स्था॒त् ।

अ॒स्मा॒क॒-मि॒न्द्र-स्स॒मृ॒तेषु॑ ध्व॒जेष्व॒स्मा॒कं या॑ इ॒ष॒व॒स्ता ज॒य॒न्तु ॥ 25

अ॒स्मा॒कं वा॑ वि॒रा उ॒त्त॒रे भ॒व॒न्त्व॒स्मा॒नु दे॒वा अ॒व॒ता ह॒वेषु॑ ।

उ॒द्ध॒र्ष॒य म॒घ॒व-त्रा॒यु॒धा-न्यु॒थ्स॒त्वंनां॑ मा॒म॒का॒नां म॒हा॒ꣳसि॑ ।

उ॒द्वृ॒त्र॒ह॒न्-वा॒जि॒नां वा॒जि॒ना॒न्यु॒द्र॒था॒नां ज॒य॒ता॒मे॒तु घो॒षः ।

उ॒प॒प्रे॒त ज॒य॒ता न॒रःस्थि॑रा व॒स्स॒न्तु बा॒ह॒वः ।

इ॒न्द्रो वः॑ श॒र्म य॒च्छ त्व॒ना-धृ॒ष्या॑ य॒था॒स॒थ ।

अ॒व॒सृ॒ष्टा प॒रा॒प॒त श॒र॒व्ये ब्र॒ह्म स॒ꣳशि॒ता ॥ 26

गच्छामित्रान् प्रविश मैषां कञ्चनोच्छिषः ।
 मर्माणि ते वर्मभिश्छादयामि सोमस्त्वा राजा ऽमृतेनाभि-वस्तां ।
 उरोर्वरीयो वरिवस्ते अस्तु जयन्तं त्वामनु मदन्तु देवाः ।
 यत्र बाणा-स्संपतन्ति कुमारा विशिखा इव ।
 इन्द्रो नस्तत्र वृत्रहा विश्वाहा शर्म यच्छतु ॥ 27 (12)

1.18 चमकं तृतीय अनुवाकः

TS 4.7.3.1 & 2 for para 28 and 29

शं च मे मयश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे
 कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयश्च मे
 वस्यश्च मे यशश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे
 यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च मे
 विश्वं च मे महश्च मे (28)

सम्विच्च मे ज्ञात्रं च मे
 सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरं च मे लयश्च मे
 ऋतं च मेऽमृतं च मे ऽयक्ष्मं च मेऽनामयच्च मे
 जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मेऽनमित्रं च मेऽभयं च मे

सु॒गं च॑ मे॒ शय॑नं च मे॒ सू॒षा च॑ मे॒ सु॒दिनं॑ च मे॒ ॥ 29 (13)

1.19 विहव्यम्

TS 4.7.14.1 to TS 4.7.14.4 for para 30 to 33

म॒माग्ने॑ व॒र्चो वि॒हवे॑ष्वस्तु व॒यं त्वे॒न्धा॒ना स्त॒नुवं पु॒षेम ।
 म॒ह्यं न॒मन्तां प्र॒दिश॑श्च॒तस्र॑ स्त्वया-ऽ॒ध्यक्षे॑ण पृ॒त॒ना ज॒येम ।
 म॒म दे॒वा वि॒हवे॑ स॒न्तु सर्व॑ इन्द्रा॒वन्तो म॒रुतो॑ वि॒ष्णुर॒ग्निः ।
 म॒मान्तरि॑क्ष मु॒रु गो॒पम॑स्तु म॒ह्यं वा॑तः प॒वतां॑ का॒मे अ॒स्मिन् ।
 म॒यि दे॒वा द्र॒विण॑ मा॒यज॑न्तां म॒य्या शी॑रस्तु म॒यि दे॒वहू॑तिः ॥ 30

दै॒व्या हो॑तारा व॒निष॑न्त पूर्वे ऽरि॒ष्टा-स्स्या॑म त॒नुवा सु॒वीराः॑ ।
 म॒ह्यं य॑जन्तु म॒म या॒नि ह॒व्याऽऽकू॑ति स्स॒त्या म॒नसो॑ मे॒ अस्तु॑ ।
 ए॒नो मा॒निगां॑ क॒तम॑च्च ना॒हं वि॑श्वे दे॒वासो॑ अ॒धिवो॑च ता मे॒ ।
 दे॒वीष्प॑दुर् वी॒रुरु॑णः कृ॒णोत॑ वि॑श्वे दे॒वास इ॒ह वी॑रय॒द्ध्वं ।
 मा॒हास्म॑हि प्र॒जया॑ मा त॒नूभि॑र् मा॒र॒धाम॑ द्विष॒ते सो॑मराजन् ।
 अ॒ग्निर्म॑न्युं प्र॒तिनु॑दन् पु॒रस्ता॑-द॒द॒ब्धो गो॒पाः परि॑पाहि न॒स्त्वं ॥ 31

प्र॒त्यञ्चो॑ यन्तु॒ नि॒गुतः॑ पुन॒स्ते ऽमै॑षां चि॒त्तं प्र॒बुधा॑ वि॒ने॒शत् ।
 धा॒ता धा॒तृणां॑ भुव॒नस्य॑ यस्पति॒र् दे॒वꣳ स॒वि॒ता॒रम॑भि मा॒तिषा॑हं ।
 इ॒मं यँ॑ज्ञ म॒श्विनो॑भा बृ॒हस्पति॑र् दे॒वाः पा॑न्तु यज॒मानन् न्य॑र्थात् ।
 उ॒रुव्य॑चा नो म॒हिष॑ इ॒शर्म॑यꣳ स॒दस्मिन्॑ ह॒वे पु॒रुहू॑तः पु॒रुक्षु॑ ।
 स नः॑ प्र॒जायै॑ ह॒र्यश्च॑ मृ॒डये॑न्द्र मा नो॑ री॒रिषो॑ मा प॒रादाः॑ ॥ 32

ये न॑ स्सप॒त्ना अप॑ते भव॒न्त्विन्द्रा॑-ग्नि॒भ्या म॑व बा॒धाम॑हे तान् ।
 व॒स॒वो रु॒द्रा आ॑दि॒त्या उ॒परि॑ स्पृ॒शं मो॒ग्रं-चे॑त्ता॒रम॑धि रा॒जम॑क्रन् ।
 अ॒र्वाञ्च॑ मि॒न्द्र म॑मु॒तो ह॒वाम॑हे यो गो॒जिद्-ध॑न-जि॒दश्च॑-जि॒द्यः ।
 इ॒मन्नो॑ य॒ज्ञं वि॑ह॒वे जु॑ष॒स्वा॒स्य कु॑र्मो ह॒रिवो॑ मे॒दिनं॑ त्वा ॥ 33 (14)

1.20 मृगारः

TS 4.7.15.1 to TS 4.7.15.4 for para 34 to 40

अ॒ग्नेर् म॑न्वे प्रथ॒मस्य॑ प्र॒चेत॑सो॒यं पाञ्च॑जन्यं ब॒हव॑ स्समि॒न्धते॑ ।
 वि॒श्वस्यां॑ वि॒शि प्र॑वि॒विशि॑वाꣳ स॒मीम॑हे स नो॑ मुञ्च॒त्वꣳ ह॑सः ।
 य॒स्येदं॑ प्रा॒ण-न्नि॑मिषद् यदे॒जति॑ यस्य॒ जातं॑ ज॒नमा॑नं च के॒वलं॑ ।
 स्तौ॒म्यग्निं॑ ना॒थितो॑ जो॒हवी॑मि स नो॑ मुञ्च॒त्वꣳ ह॑सः ।

इन्द्र॑स्य॒ मन्ये॑ प्रथ॒मस्य॑ प्रचे॒तसो॑ वृ॒त्रघ्नः॑ स्तो॒मा उप॒मा मु॒पागुः॑ ।

यो दा॒शुषः॑ सु॒कृतो॑ हव॒मुप॑ गन्ता॒ स नो॑ मुञ्च॒त्वꣳ ह॒सः॑ ॥ 34

य स्सं॑ग्रामं॒ नय॑ति सँव॒शी यु॒धे यः पु॒ष्टानि॑ सꣳसृ॒जति॑ त्रया॒णि ।

स्तौमीन्द्रं॑ नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ स नो॑ मुञ्च॒त्वꣳ ह॒सः॑ ।

मन्वे॑वां मि॒त्रावरु॑णा तस्य॒ वित्तꣳ स॒त्यौज॑सा दृꣳह॒णा यं नु॑देथे॑ ।

या राजा॑नꣳ सर॒थं या॑थ उ॒ग्रा ता नो॑ मुञ्च॒त मा॑गसः ।

यो वाꣳ रथ॑ ऋ॒जुर॑श्मिः स॒त्यध॑र्मा मि॒थु-श्च॑रन्त-मु॒पया॑ति दू॒षय॑न् ॥ 35

स्तौमि॑ मि॒त्रावरु॑णा नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ तौ नो॑ मुञ्च॒त मा॑गसः ।

वायो-स्स॑वि॒तुर् वि॒दथा॑नि मन्महे॑ यावा॒त्मन्-वद्बि॑भृतो॒ यौ च॑ रक्ष॒तः ।

यौ विश्व॑स्य परि॒भू ब॒भूव॑तुस्तौ नो॑ मुञ्च॒त मा॑गसः ।

उप॑श्रे॒ष्ठान आ॒शिषो॑ दे॒वयो॑र्ध॒र्मे अ॒स्थिर॑न् ।

स्तौमि॑ वा॒युꣳ स॒वि॒तारं॑ नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ तौ नो॑ मुञ्च॒त मा॑गसः ।

रथी॑तमौ रथी॒ना मह॑ ऊ॒तये॑ शु॒भंग॑मि॒ष्ठौ सु॒यमे॑-भि॒रश्वैः॑ ॥ 36

य॒यो॒र्वा॑ दे॒वौ दे॒वेष्व॑-नि॒शित॑ मो॒जस्तौ॑ नो॒ मुञ्च॑त मा॒गसः॑ ।
 यद॑या॒तं वँ॒हतु॑ꣳ सूर्या॒या-स्त्रि॑च॒क्रेण॑ सꣳ सद॑मि॒च्छमा॑नौ ।
 स्तौ॑मि दे॒वा व॒श्विनौ॑ ना॒थितो॑ जो॒हवी॑मि तौ नो॒ मुञ्च॑त मा॒गसः॑ ।
 मरु॑तां मन्वे॒ अधि॑नो ब्रुवन्तु प्रे॒मां वा॑चं वि॒श्वाम॑वन्तु वि॒श्वे ।
 आ॒शून् हु॒वे सु॒यमा॑नू॒तये॑ ते नो॒ मुञ्च॑न्त्वे॒नसः॑ ।
 ति॒ग्ममा॑यु॒धं वी॒डित॑ꣳ सह॒स्वद् दि॒व्यꣳ श॒र्द्धः॑ पृ॒तना॑सु जि॒ष्णु ॥ 37

स्तौ॑मि दे॒वान् मरु॑तो ना॒थितो॑ जो॒हवी॑मि ते नो॒ मुञ्च॑न्त्वे॒नसः॑ ।
 दे॒वानां॑ मन्वे॒ अधि॑ नो ब्रुवन्तु प्रे॒मां वा॑चं वि॒श्वाम॑वन्तु वि॒श्वे ।
 आ॒शून् हु॒वे सु॒यमा॑नू॒तये॑ ते नो॒ मुञ्च॑न्त्वे॒नसः॑ ।
 यदि॑दं मा॒ऽभि॒शोच॑ति पौ॒रुषे॑येण दै॒व्येन॑ ।
 स्तौ॑मि वि॒श्वान् दे॒वान् ना॒थितो॑ जो॒हवी॑मि ते नो॒ मुञ्च॑न्त्वे॒नसः॑ ।

अनु॒नो-ऽद्या॑नु॒मति॑रन्वि॒दनु॑ म॒ते त्वं वै॒श्वान॑रो न॒ ऊ॒त्या पृ॒ष्ठो दि॒वि । 38

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.

This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

अ॒नु॒नोऽ॒ध्या॒नु॒मति॑र् य॒ज्ञं दे॒वेषु॑ म॒न्यतां॑ । अ॒ग्निश्च॑ ह॒व्य वा॒हनो॑
भ॒वतां॑ दा॒शुषे॑ म॒यः ।

अ॒न्वि॒दनु॑मते॒ त्वं म॒न्यासै॑ श॒ंच नः॑ कृ॒धि । क्र॒त्वे द॒क्षाय॑ नो हि॒नु प्र॒ण
आयू॑षि॒ तारि॑षः ॥ 38a

वै॒श्वान॑रो न ऊ॒त्या ऽऽप्र॑यातु॒ परा॑वतः । अ॒ग्निरु॒क्थेन॑ वा॒हसा॑ ।

पृ॒ष्ठो दि॒वि पृ॒ष्ठो अ॒ग्निः पृ॒थिव्यां॑ पृ॒ष्ठो वि॒श्वा ओष॑धीरा-वि॒वेश॑ ।
वै॒श्वान॑र स्सह॒सा पृ॒ष्ठो अ॒ग्निस्स॒नो दि॒वा स॒रिषः॑ पा॒तु न॑क्तं ॥ 38b

Expansion Ref . 38a in TS 3.3.11.3 & 38b in TS 1.5.11.1

ये अ॒प्र॒थेता॑ म॒मिते॑भि रो॒जोभि॑ र्ये प्र॒तिष्ठे॑ अ॒भव॑तां व॒सूनां॑ ।
स्तौ॒मि द्या॒वापृ॑थि॒वी ना॒थितो॑ जो॒हवी॑मि ते नो मुञ्च॒तम॑ ह॒सः ।
उ॒र्वी रो॒दसी॑ व॒रिवः॑ कृ॒णोतं॑ क्षे॒त्रस्य॑ प॒त्नी अ॒धिनो॑ ब्रू॒यातं॑ ।
स्तौ॒मि द्या॒वापृ॑थि॒वी ना॒थितो॑ जो॒हवी॑मि ते नो मुञ्च॒तम॑ ह॒सः ।
य॒त्ते व॒यं पु॒रुष॑त्राय॒ वि॒ष्ठा वि॒द्वा स॒श्च कृ॒मा क॒च्च ना॑गः ॥ 39

कृ॒धी॒ स्व॒स्मा॒ꣳ अ॒दि॒ते॒र॒ना॒गा॒ व्ये॒ना॒ꣳसि॒ शि॒श्र॒थो॒ वि॒ष्व॒ग॒ग्ने॒ ।

य॒था॒ ह॒ तद् व॒स॒वो॒ गौ॒र्यं॒ चि॒त् प॒दि॒षि॒ता॒ म॒मु॒ञ्च॒ता॒ य॒ज॒त्राः॒ ।

ए॒वा त्व॒म॒स्मत् प्र॒मु॒ञ्चा॒ व्य॒ꣳहः॒ प्रा॒ता॒र्य॒ग्ने प्र॒त॒रा॒न्न आ॒युः॒ ॥ 40 (15)

1.21 सर्पाहृती मन्त्राः

TS 5.5.10.1 to TS 5.5.10.3, for para 41

स॒मी॒ची॒ ना॒मा॒सि॒ प्रा॒ची॒ दि॒क्त॒स्या॒स्ते॒ ऽग्नि॒र॒धि॒प॒ति॒ र॒सि॒तो॒ र॒क्षि॒ता॒

य॒श्चा॒धि॒प॒ति॒र् य॒श्च॒ गो॒प्ता॒ ता॒भ्यां॒ न॒म॒स्तौ॒ नो॒ मृ॒ड॒य॒तां॒ ते॒ यं॒ द्वि॒ष्मो॒

य॒श्च॒ नो॒ द्वे॒ष्टि॒ तं॒ वां॒ ज॒भे॒ द॒धा॒म्यो॒-

-ज॒स्वि॒नी॒ ना॒मा॒सि॒ द॒क्षि॒णा॒ दि॒क्त॒स्या॒स्ते॒ इ॒न्द्रो॒ऽधि॒प॒तिः॒ पृ॒दा॒कुः॒ ,

प्रा॒ची॒ ना॒मा॒सि॒ प्र॒ती॒ची॒ दि॒क्त॒स्या॒स्ते॒ सो॒मो॒ऽधि॒प॒ति॒ स्स्व॒जो॒ ,

ऽव॒स्था॒वा॒ ना॒मा॒-स्यु॒दी॒ची॒ दि॒क्त॒स्या॒स्ते॒ व॒रु॒णो॒ऽधि॒प॒ति॒-स्ति॒र॒श्च॒ रा॒जि॒,

-र॒धि॒प॒त्नी॒ ना॒मा॒सि॒ बृ॒ह॒ती॒ दि॒क्त॒स्या॒स्ते॒ बृ॒ह॒स्प॒ति॒-र॒धि॒प॒ति॒ शि॒श्र॒त्रो॒,

व॒शि॒नी॒ ना॒मा॒सी॒ यं॒ दि॒क्त॒स्या॒स्ते॒ य॒मो॒ऽधि॒प॒तिः॒ क॒ल्मा॒ष॒ ग्री॒वो॒,

र॒क्षि॒ता॒ य॒श्चा॒धि॒प॒ति॒र् य॒श्च॒ गो॒प्ता॒ ता॒भ्यां॒ न॒म॒स्तौ॒ नो॒ मृ॒ड॒य॒तां॒

ते॒ यं द्वि॒ष्मो॒ यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं॒ वाँ॒ जंभे॑ दधामि ॥ 41 (16)

1.22 सर्पाहूती मन्त्राः (अनुषङ्गं)

समी॒ची॒ नामा॑सि प्रा॒ची॒ दि॒क्तस्या॑स्ते॒ ऽग्नि॑रधिपति॒ रसि॑तो
रक्षि॑ता-यश्चाधिपति॒र् यश्च॑ गो॒प्ता ताभ्यां॑ नमस्तौ नो॒ मृड॑यतां
ते॒ यं द्वि॒ष्मो॒ यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं॒ वाँ॒ जंभे॑ दधामि ।

ओज॑स्विनी॒ नामा॑सि दक्षि॒णा दि॒क्तस्या॑स्त इन्द्रो॒ऽधि॑पतिः पृ॒दाकू॑
रक्षि॑ता यश्चाधिपति॒र् यश्च॑ गो॒प्ता ताभ्यां॑ नमस्तौ नो॒ मृड॑यतां
ते॒ यं द्वि॒ष्मो॒ यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं॒ वाँ॒ जंभे॑ दधामि ।

प्रा॒ची॒ नामा॑सि प्र॒तीची॑ दि॒क्तस्या॑स्ते॒ सोमो॑ऽधिपति॒ स्स्वजो॑
रक्षि॑ता यश्चाधिपति॒र् यश्च॑ गो॒प्ता ताभ्यां॑ नमस्तौ नो॒ मृड॑यतां
ते॒ यं द्वि॒ष्मो॒ यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं॒ वाँ॒ जंभे॑ दधामि ।

अव॑स्थावा॒ नामा॑-स्यु॒दीची॑ दि॒क्तस्या॑स्ते॒ वरु॑णो॒ऽधि॑पति-स्ति॒रश्च॑
राजी॑ रक्षि॒ता यश्चाधिपति॒र्-यश्च॑ गो॒प्ता ताभ्यां॑ नमस्तौ नो॒ मृड॑यतां
ते॒ यं द्वि॒ष्मो॒ यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं॒ वाँ॒ जंभे॑ दधामि ।

अधि॑प॒त्नी॒ नामा॑सि बृ॒हती॑ दि॒क्तस्या॑स्ते बृ॒हस्प॑ति-रधि॑पतिः श्वि॒त्रो
रक्षि॑ता यश्चाधि॑पतिर् यश्च गो॒प्ता ताभ्यां॑ नमस्तौ नो मृ॒डय॑तां
ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो द्वेष्टि॑ तं वाँ॑ ज॒म्भे द॑धामि ।

वशि॑नी नामा॑सीयं दि॒क्तस्या॑स्ते यमोऽधि॑पतिः कल्माष॑ ग्रीवो
रक्षि॑ता यश्चाधि॑पतिर् यश्च गो॒प्ता ताभ्यां॑ नमस्तौ नो मृ॒डय॑तां
ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो द्वेष्टि॑ तं वाँ॑ ज॒म्भे द॑धामि ॥ 41A (16A)

1.23 गन्धर्वाहूतीः

TS 5.5.10.4 to TS 5.5.10.5, for para 42

हेत॑यो नाम॑स्थ तेषां॑ वः पु॒रो गृ॑हा अ॒ग्निर्व इ॑षव स्सलिलो,
निलि॑पा नाम॑स्थ तेषां॑ वो दक्षि॑णा गृ॒हाः पि॒तरो॑ व इ॑षव स्सग॑रो,
वज्रि॑णो नाम॑स्थ तेषां॑ वः प॒श्चाद्-गृ॑हा स्स्व॒प्नो व इ॑षवो ग॒ह्वरो॑,
ऽव॑स्थावानो नाम॑स्थ तेषां॑ व उत्तरा॑द् गृ॒हा आपो॑ व इ॑षव स्समु॒द्रो-
ऽधि॑पतयो नाम॑स्थ तेषां॑ व उ॒परि॑ गृ॒हा वर्॒षं व इ॑षवोऽव॑स्वान्,
क्र॒व्या नाम॑स्थ पा॒र्त्थिवा॑-स्तेषां॑ व इ॒ह गृ॑हा अ॒न्नं व इ॑षवो निमि॑षो,

वा॒त॒ ना॒मं ते॒भ्यो॑ वो॒ नम॒स्ते नो॑ मृ॒डय॑त ते॒ यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑
तं वो॑ ज॒म्भे द॑धामि ॥ 42 (17)

1.24 गन्धर्वाहूतीः (अनुषङ्गं)

हे॒तयो॑ ना॒म॒स्थ ते॒षां॑ वः॒ पु॒रो गृ॒हा अ॒ग्निर्व॑ इ॒षव॑-स्स॒लिलो॑
वा॒त॒ ना॒मं ते॒भ्यो॑ वो॒ नम॒स्ते नो॑ मृ॒डय॑त ते॒ यं द्वि॒ष्मो
यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं वो॑ ज॒म्भे द॑धामि ।

नि॒लि॒न्पा ना॒म॒स्थ ते॒षां॑ वो॒ दक्षि॑णा गृ॒हाः पि॒तरो॑ व इ॒षव॑-स्स॒गरो॑
वा॒त॒ ना॒मं ते॒भ्यो॑ वो॒ नम॒स्ते नो॑ मृ॒डय॑त ते॒ यं द्वि॒ष्मो
यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं वो॑ ज॒म्भे द॑धामि ।

वज्रि॑णो ना॒म॒स्थ ते॒षां॑ वः॒ पश्चा॑द्-गृ॒हा स्स्व॑प्नो॒ व इ॒षवो॑
ग॒ह्वरो॑ वा॒त॒ ना॒मं ते॒भ्यो॑ वो॒ नम॒स्ते नो॑ मृ॒डय॑त ते॒ यं द्वि॒ष्मो
यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं वो॑ ज॒म्भे द॑धामि ।

अवस्था॑ वा नो॒ नाम॑स्थ॒ तेषां॑ ँ॒ उत्तरा॑द् गृहा॒ आपो॑ व॒ इष॑व
 स्समु॒द्रो वा॑त॒ नामं॑ ते॒भ्यो वो॒ नम॑स्ते नो॒ मृड॑यत ते
 यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं ँ॒ वो ज॑भे॒ दधा॑मि ।

अधि॑पतयो॒ नाम॑स्थ॒ तेषां॑ ँ॒ उपरि॑ गृहा॒ वर्षं॑ ँ॒ इष॑वोऽव॒स्वान्
 वात॑ नामं॒ तेभ्यो॑ वो॒ नम॑स्ते नो॒ मृड॑यत ते॒ यं द्वि॒ष्मो
 यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं ँ॒ वो ज॑भे॒ दधा॑मि ।

क्र॒व्या नाम॑स्थ॒ पार्थि॑वा-स्तेषां॑ ँ॒ इह॑ गृहा॒ अन्नं॑ ँ॒
 इष॑वो निमि॒षो वा॑त॒ नामं॑ ते॒भ्यो वो॒ नम॑स्ते नो॒ मृड॑यत ते
 यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं ँ॒ वो ज॑भे॒ दधा॑मि ॥ 42A (17A)

1.25 अज्यानि मन्त्राः

TS 5.7.2.3 to TS 5.7.2.5 , for para 43

श॒तायु॑धाय॒ शत॑वीर्याय॒ शतो॑तये॒ ऽभि॑मातिषाहे॑ ।
 श॒तं यो॑ न॒ शश॑रदो॒ अजी॑ता-निन्द्रो॒ नेष॑दति॒ दुरि॑तानि॒ विश्वा॑ ।
 ये च॒त्वारः॑ प॒थयो॑ दे॒वयाना॑ अन्तरा॒ द्यावा॑पृथि॒वी वि॑यन्ति ।
 तेषां॑ यो॒ अज्या॑नि- मजी॒ति-मा॑वहा॒त्तस्मै॑ नो॒ देवाः॑ परि॒दत्ते॑ह॒ सर्वे॑ ।

ग्री॒ष्मो॑ हे॒मन्त॑ उ॒त नो॑ व॒सन्त॑ इ॒शर॑द् व॒र्षा॑ स्सु॒वित॑न्नो॒ अस्तु॑ ।
 तेषा॑-मृ॒तूना॑ꣳ श॒तशार॑दाना-न्नि॒वात॑ ए॒षाम॑भये॒ स्याम॑ ।
 इ॒दुव॑थ्स॒राय॑ परि॒वथ्स॑राय॒ सम्व॑थ्स॒राय॑ कृ॒णुता॑ बृ॒हन्न॑मः ।
 तेषां॑ व॒यꣳ सु॑म॒तौ य॑ज्ञि॒यानां॑ ज्यो॒गजी॑ता अ॒हता॑ स्स्याम ।
 भ॒द्रान्नः॑ श्रे॒य स्स॑म॒नैष्ट॑ दे॒वा स्त्वया॑ऽव॒सेन॑ स॒मशी॑ महि॒त्वा ।
 स॒नोम॑यो भूः पि॒तो आ॑वि॒शस्व॑ श॒न्तोका॑य॒ तनु॑वे॒ स्योनः॑ ॥ 43 (18)

TS 7.3.12.1, for para No. 44

भू॒तं भ॑व्यं भ॒विष्य॑द् व॒षट् थ्स्वाहा॑ ,
 नम॑ ऋ॒ख् सा॒म-य॑जुर् व॒षट् थ्स्वाहा॑ ,
 नमो॑ गा॒यत्री॑ त्रि॒ष्टुप् ज॑गती व॒षट् थ्स्वाहा॑ ,
 नमः॑ पृ॒थिव्य॑न्त॒रिक्षं॑ द्यौर् व॒षट् थ्स्वाहा॑ ,
 नमो॑ ऽग्नि॒र्वायु॑-स्सू॒र्यो व॒षट् थ्स्वाहा॑ ,
 नमः॑ प्रा॒णो-व्या॑नो-ऽपा॒नो व॒षट् थ्स्वाहा॑ ,
 नमो॑ऽन्नं कृ॒षिर् वृ॑ष्टिर् व॒षट् थ्स्वाहा॑ ,
 नमः॑ पि॒ता पु॒त्रः पौ॒त्रो व॒षट् थ्स्वाहा॑ ,

नमो॑ भूर्भुव॑स्सुव॒ वर्षट्॑ थ्स्वाहा॒ नमः॑ ॥ 44 (19)

1.26 अथर्वशीर्ष

TB 1.5.8.1 to TB 1.5.8.3, for para 45, 46, 47

इन्द्रो॑ दधी॑चो अस्त॑भिः । वृ॒त्राण्य॑ प्रति॑ष्कृतः । जघान॑ नवती॑र्नव ।

इच्छ॑न्न-श्चस्य॑ यच्छि॑रः । पर्व॑तेष्वप॑श्रितं । तद्वि॑दच्छ॑र्यणा॒वति॑ ।

अ॒द्राह॑ गो॒रम॑न्वत । नाम॑ त्वष्टु॒र-पी॑च्यं ॥ इ॒त्था च॒न्द्रम॑सो गृ॒हे ।

इन्द्र॑मिद् गा॒थिनो॑ बृ॒हत् ॥ 45

इन्द्र॑ मर्के॑भि रर्कि॑णः । इन्द्रं॑ वा॒णीर॑नूषत । इन्द्र॑ इ॒द्वर्यो॑ स्सचा॑ ॥

सं मि॑श्रल॒ आव॑चो युजा॑ ॥ इन्द्रो॑ वज्री॒ हिर॑ण्ययः । इन्द्रो॑ दी॒र्घाय॑ चक्ष॑से ।

आसूर्य॑ रो॒हय॑द् दि॒वि । वि गो॑भिर॒द्रिमै॑रयत् ।

इन्द्र॑ वा॒जेषु॑ नो॒ अव॑ । स॒हस्र॑ प्र॒धने॑षु च ॥ 46

उग्र॑ उ॒ग्राभि॑-रू॒तिभिः॑ । तमिन्द्रं॑ वा॒ जया॑मसि । महे॑ वृ॒त्राय॑ ह॒न्तवे॑ ।

स वृ॑षा वृ॒षभो॑-भुवत् । इन्द्र॑ स्सदा॑ म॒ने कृ॑तः । ओजि॑ष्ठ स्स॒बले॑ हि॒तः ।

द्यु॒म्नी श्लो॑की स सौ॒म्यः । गिरा॑ वज्रो॒ न संभृ॑तः । स॒बलो॑ अ॒नप॑च्युतः ।

ववक्षु॑ रु॒ग्नो अस्तृ॑तः ॥ 47 (20)

1.27 प्रत्यंगिरसः

T.B.2.4.2.1 to T.B.2.4.2.4, for para No 48 to 50

चक्षु॑षो हे॒ते मन॑सो हे॒ते । वाचो॑ हे॒ते ब्र॒ह्म॒णो हे॒ते ।

यो॒माऽघा॑यु-र॒भिदा॑सति । तम॑ग्ने मे॒न्याऽमे॑निं कृ॒णु ।

यो॒मा चक्षु॑षा यो मन॑सा । यो वा॒चा ब्र॒ह्म॒णाऽघा॑यु-र॒भिदा॑सति ।

तया॑ग्ने त्वं मे॒न्या । अमु॑म मे॒निं कृ॒णु ।

यत् किञ्चा॑सौ मन॑सा यच्च॑ वा॒चा । यज्ञै॑र् जुहो॑ति यजु॑षा ह॒विर्भिः॑ ॥ 48

तन् मृ॒त्युर् निर्ऋ॑त्या सम्॒विदा॑नः । पु॒रा दि॒ष्टा दा॑हुती रस्य॑हन्तु ।

यातु॑ धा॒ना निर्ऋ॑ति रादु॒रक्षः॑ । ते अ॒स्य॒घ्नं त्वनृ॑तेन स॒त्यं ।

इन्द्रे॑षिता आ॒ज्यम॑स्य मथ॑नन्तु । मात॑थ् समृ॒द्धि यद॑सौ करो॑ति ।

हन्मि॑तेऽहं कृ॒तः ह॒विः । यो मे॑ घो॒रम॑ची कृ॒तः ।

अपा॑ञ्चौ त उ॒भौ बा॒हू । अप॑न॒ह्याम्या॑स्यं ॥ 49

अप॑न॒ह्यामि॑ते बा॒हू । अप॑ न॒ह्याम्या॑स्यं । अ॒ग्नेर् दे॒वस्य॑ ब्र॒ह्म॒णा ।

सर्वं॑ ते ऽव॒धिष्णु॑ कृ॒तं । पु॒राऽमु॑ष्य वषट् का॒रात् । यज्ञं॑ दे॒वेषु॑ नस्कृ॑धि ।

स्वि॑ष्ट-म॒स्माकं॑ भू॒यात् । माऽ॒स्मान् प्रा॒पन्न॑रा॒तयः॑ । अ॒न्तिदू॑रे स॒तो अ॒ग्ने ।
 भ्रातृ॑व्यस्या भि॒दास॑तः । व॒षट् का॒रेण॑ व॒ज्रेण॑ । कृ॒त्याँ ह॒न्मि कृ॒ताम॑हं ।
 यो मा न॑क्तं दि॒वा सा॒यं । प्रा॒त-श्चा॒हो नि॒पीय॑ति । अ॒द्या-तमि॑न्द्र व॒ज्रेण॑ ।
 भ्रातृ॑व्यं पा॒दया॑मसि ॥ 50 (21)

T.B.2.5.1.1 to T.B.2.5.1.3, for para 51 to 53

प्रा॒णो र॑क्षति वि॒श्वमे॑जत् । इ॒र्यो भू॒त्वा बहु॑धा ब॒हूनि॑ ।
 स इ॒त् सर्वं॑ व्या॒नशे॑ । यो दे॒वो दे॒वेषु॑ वि॒भूर॑न्तः ।
 आ॒वृ॒दूदा॑त् क्षे॒त्रिय॑द्ध्व॒गद् वृ॑षा । तमि॑त् प्रा॒णं म॒नसो॑प॒ शिक्ष॑त ।
 अ॒ग्रं दे॒वाना॑-मि॒दम॑त्तु नो ह॒विः । म॒नस॑श्चि-त्ते॒दं ।
 भू॒तं भ॑व्यं च गु॒प्यते॑ । तद्धि॑ दे॒वेष्व॑-ग्रि॒यं ॥ 51
 आ॒न ए॒तु पु॑र॒श्चरं॑ । स॒ह दे॒वै-रि॒मँ ह॒वं ।
 म॒नः श्रे॑यसि श्रे॒यसि॑ । क॒र्मन् य॒ज्ञप॑तिं द॒धत् ।
 जु॒षतां॑ मे वा॒गिदँ॑ ह॒विः । वि॒राड् दे॒वी पु॒रोहि॑ता ।
 ह॒व्यवा॑डन-पा॒यिनी॑ । यया॑ रू॒पाणि॑ बहु॒धा व॑दन्ति ।
 पेशाँ॑सि दे॒वाः प॒रमे॑ ज॒नित्रे॑ । सा नो॑ वि॒राड॑नप स्फु॒रन्ती ॥ 52

वाग्दे॒वी जु॒षता॑ मि॒दꣳ ह॒विः । चक्षु॑र् दे॒वानां॑ ज्योति॑रमृते॒ न्य॒क्तं ।
 अ॒स्य वि॒ज्ञाना॑य बहु॒धा नि॒धी॒यते॑ । तस्य॑ सु॒म्न-म॑शीमहि ।
 मा नो॑ हासीद् वि॒चक्ष॑णं । आ॒युरि॒न्नः प्र॑तीर्यतां ।
 अ॒नन्धा-श्चक्षु॑षा व॒यं । जी॒वा ज्योति॑-रशीमहि ।
 सु॒वर् ज्योति॑-रुतामृतं॑ । श्रो॒त्रेण॑ भद्र॒ मु॒त-शृ॑ण्वन्ति सत्यं ।
 श्रो॒त्रेण॑ वाचं बहु॒धो॒द्यमा॑नां । श्रो॒त्रेण॑ मोद॒श्च मह॑श्च श्रूयते ।
 श्रो॒त्रेण॑ सर्वा दि॒श आ॑शृणोमि । येन॑ प्रा॒च्या उ॒त दक्षि॑णा ।
 प्र॒ती॒च्यै दि॒शः शृ॑ण्वन्त्यु॒त्तरा॑त् । तदि॒च्छ्रो॑त्रं बहु॒धो॒द्यमा॑नं ।
 अ॒रान्न॑ नेमिः परि॒सर्वं॑ बभूव ॥ 53 (22)

T.B.2.7.7.1 to T.B.2.7.7.7, for para 54 to 60

सि॒ꣳहे॒ व्याघ्र॑ उ॒त या॑ पृ॒दाकौ॑ । त्वि॒षि-र॒ग्नौ ब्रा॑ह्मणे॒ सूर्ये॑या ।
 इन्द्रं॑ या दे॒वी सु॒भगा॑ ज॒जान॑ । सा न आ॒गन् वर्च॑सा स॒म्वि॑दाना ।
 या रा॒जन्ये॑ दु॒न्दु-भा॒वाय॑तायां । अ॒श्वस्य॑ क॒रंद्ये॑ पु॒रुष॑स्य मा॒यौ ।
 इन्द्रं॑ या दे॒वी सु॒भगा॑ ज॒जान॑ । सा न आ॒गन् वर्च॑सा स॒म्वि॑दाना ।
 या ह॒स्तिनि॑ द्वी॒पिनि॑ या हि॒रण्ये॑ । त्वि॒षि-र॒श्वेषु॑ पु॒रुषेषु॑ गो॒षु ॥ 54

इन्द्रं॑ या॒ दे॒वी सु॒भगा॑ ज॒जान॑ । सा न आ॒गन् वर्च॑सा स॒म्वि॒दाना॑ ।
रथे॑ अ॒क्षे॒षु वृ॒षभ॑स्य वा॒जे । वा॒ते पर्ज॑न्ये वरु॒णस्य॑ शु॒ष्मे ।

इन्द्रं॑ या॒ दे॒वी सु॒भगा॑ ज॒जान॑ । सा न आ॒गन् वर्च॑सा स॒म्वि॒दाना॑ ।
रा॒डसि॑ वि॒राड॑सि । स॒म्रा॒डसि॑ स्वर॒ाड॑सि ।

इन्द्रा॑य त्वा ते॒जस्व॑ते ते॒जस्व॑न्त॒ः श्री॑णामि ।

इन्द्रा॑य त्वौ॒जस्व॑त ओ॒जस्व॑न्त॒ः श्री॑णामि ॥ 55

इन्द्रा॑य त्वा प॒यस्व॑ते प॒यस्व॑न्त॒ः श्री॑णामि ।

इन्द्रा॑य त्वाऽऽयु॒ष्म॒त आ॒युष्म॑न्त॒ः श्री॑णामि ।

ते॒जोऽ॒सि । त॒त्ते प्र॑यच्छामि । ते॒जस्व॑दस्तु मे॒ मुखं॑ ।

ते॒जस्व॑च्छि॒रो अस्तु॑ मे । ते॒जस्वा॑न् विश्व॒तः प्र॑त्यङ् ।

ते॒जसा॑ सं पि॒पृ॒ग्धि॒मा । ओ॒जोऽ॒सि । त॒त्ते प्र॑यच्छामि ॥ 56

ओ॒जस्व॑दस्तु मे॒ मुखं॑ । ओ॒जस्व॑च्छि॒रो अस्तु॑ मे ।

ओ॒जस्वा॑न् विश्व॒तः प्र॑त्यङ् । ओ॒जसा॑ संपि॒पृ॒ग्धि॒मा । प॒योऽ॒सि ।

त॒त्ते प्र॑यच्छामि । प॒यस्व॑दस्तु मे॒ मुखं॑ । प॒यस्व॑च्छि॒रो अस्तु॑ मे ।

प॒यस्वा॑न् विश्व॒तः प्र॑त्यङ् । प॒यसा॑ संपि॒पृ॒ग्धि॒मा ॥ 57

आयु॑रसि॒ । तत्ते॑ प्रय॑च्छामि॒ । आयु॑ष्मदस्तु॒ मे॒ मुखं॑ ॥
 आयु॑ष्मच्छि॒रो अस्तु॑ मे॒ । आयु॑ष्मान् वि॒श्वतः॑ प्रत्यङ् ।
 आयु॑षा संपि॑पृग्धि॒ मा । इ॒म म॑ग्न॒ आयु॑षे वर्च॑से कृ॒धि ।
 प्रि॒यꣳ रे॒तो वरु॑ण सोम॒ राजन् । मा ते॑ वा॒स्मा अदि॑ते शर्म॒ यच्छ॑ ।
 विश्वे॑ दे॒वा ज॑रद॒ष्टिर् यथाऽस॑त् ॥ 58

आयु॑रसि॒ विश्वा॑युरसि॒ । सर्वा॑युरसि॒ सर्व॑मायुरसि॒ । यतो॑ वातो॒ मनो॑जवाः ।
 यतः॑ क्ष॒रन्ति॑ सि॒न्धवः॑ । तासां॑ त्वा सर्वा॑साꣳ रु॒चा ।
 अ॒भिषि॑ञ्चामि॒ वर्च॑सा । स॒मुद्र॑ इ॒वासि॑ ग॒ह्वना॑ ॥ सोम॑ इ॒वास्य॑दाभ्यः ।
 अ॒ग्निरि॑व वि॒श्वतः॑ प्रत्यङ् । सूर्य॑ इ॒व ज्यो॑तिषा वि॒भूः ॥ 59

अ॒पां यै॑ द्रव॑णे रसः॑ । तम॑हमस्मा॒ आमु॑ष्याय॒णाय॑ ।
 ते॒जसे॑ ब्र॒ह्मव॑र्चसाय॒ गृह्णामि॑ । अ॒पां यै॑ ऊ॒र्मो रसः॑ ।
 तम॑हमस्मा॒ आमु॑ष्याय॒णाय॑ । ओ॒जसे॑ वी॒र्याय॑ गृह्णामि॑ ।
 अ॒पां यै॑ म॒द्ध्यतो॑ रसः॑ । तम॑हमस्मा॒ आमु॑ष्याय॒णाय॑ ।

पुष्टै॑ प्र॒जन॑नाय॒ गृह्णामि॑ । अपां॑ यो॒ यज्ञि॑यो रसः ।

तम॒हम॒स्मा आ॑मुष्याय॒णाय॑ । आयु॑षे दी॒र्घायु॑त्वाय॒ गृह्णामि॑ ॥ 60 (23)

1.28 अन्न सूक्तं

T.B.2.8.8.1 to T.B.2.8.8.4, for para 61 to 63

अ॒हम॒स्मि प्र॒थम॑जा ऋ॒तस्य॑ । पूर्वं॑ दे॒वेभ्यो॑ अ॒मृत॑स्य नाभिः ।

यो मा द॑दाति स इ॒ देव॑ मा वाः । अ॒हम॒न्न म॒न्न म॑दन्तम॒ग्नि ।

पूर्व॑-म॒ग्नेरपि॑ द॒हत्य॑न्नं । यत्तौ॑ हा॒साते॑ अ॒हमु॑त्तरेषु ।

व्या॒त्तम॒स्य प॒शव॑-स्सु॒जंभं॑ । पश्य॑न्ति धी॒राः प्र॑चरन्ति पा॒काः ।

ज॒हाम्य॑न्यं न ज॒हाम्य॑न्यं । अ॒हम॒न्नं व॑शमिच्च॒रामि॑ ॥ 61

स॒मा॒नम॒र्थं पर्ये॑मि भुं॒जत् । को मा म॒न्नं म॒नुष्यो॑ दयेत ।

परा॑के अ॒न्नं नि॑हितं लो॒क ए॒तत् । विश्वै॑र् दे॒वैः पि॒तृभि॑र् गु॒प्तम॒न्नं ।

यद॑द्यते लु॒प्यते॑ यत् परो॒प्यते॑ । श॒त-त॑मीसा त॒नूर्मे॑ बभूव ।

म॒हान्तौ॑ च॒रू सकृ॑द् दु॒ग्धेन॑ पप्रौ । दि॒वञ्च॑ पृ॒श्नि पृ॒थि॒वीं च॑ सा॒कं ।

तथ्सं॑-पि॒बन्तो॑ नमि॒नन्ति॑ वे॒धसः॑ । नैतद्भू॑यो भवति नो कनी॒यः ॥ 62

अ॒न्नं प्रा॑णम॒न्न म॒पान॑-माहुः । अ॒न्नं मृ॒त्युं तमु॑ जी॒वातु॑ माहुः ।

अ॒न्नं ब्र॒ह्मा॒णो ज॒रसं॑ वदन्ति । अ॒न्नमाहुः॑ प्र॒जन॑नं प्र॒जानां॑ ।

मो॒घ-म॒न्नं वि॒न्दते॑ अ॒प्रचे॑ताः । स॒त्यं ब्र॑वीमि व॒ध इ॒त्थस् तस्य॑ ।
 ना॒र्यम॑णं पु॒ष्यति॑ नो स॒खायं॑ । के॒वला॑घो भवति के॒वला॑दी ।
 अ॒हं मे॒घ स्स्त॑नयन् व॒र्षन्ना॑स्मि । मा॒मद॑न्त्य-ह॒मद्म्य॑न्यान् ॥
 अ॒हं॑ स॒दमृ॑तो भवामि । म॒दादि॑त्या अ॒धि सर्वे॑ तपन्ति । 63

1.29 वा॒ख् सू॒क्तं

T.B.2.8.8.4 for Para 64

दे॒वीं वा॒चम॑ ज॒नय॑न्त यद् वा॒ग्वद॑न्ति । 64

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.

This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

दे॒वीं वा॒चम॑ ज॒नय॑न्त दे॒वाः । तां वि॒श्वरू॑पाः प॒शवो॑ वदन्ति ।

सा नो म॒न्द्रेष॑ मूर्जं दु॒हाना॑ । धे॒नुर्वा॑गस्मा-नु॒पसु॑ष्टुतैतु । 64a

यद् वा॒ग्वद॑न्त्य वि॒चेत॑नानि । रा॒ष्ट्री दे॒वानां॑ निष॒साद॑ म॒न्द्रा ।

च॒तस्र॑ ऊ॒र्जं दु॒दुहे॑ पया॒ंसि । क्व॒स्वि द॑स्याः प॒रमं॑ ज॒गाम॑ ॥ 64b

The expansion 64a appearing in TB.2.4.6.10

The expansion 64b appearing in TB.2.4.6.11

TB 2.8.8.4 to TB 2.8.8.5 for Para 65,66

अ॒नन्ता॑-म॒न्ताद॑धि॒ निर्मि॑तां म॒हीं । यस्यां॑ दे॒वा अ॑द॒धुर् भो॑जनानि ।
 ए॒काक्ष॑रां द्वि॒पदा॑ षट्प॒दाञ्च॑ । वाचं॑ दे॒वा उप॑जीवन्ति वि॒श्वे ।
 वाचं॑ दे॒वा उप॑जीवन्ति वि॒श्वे । वाचं॑ गन्ध॒र्वाः प॑शवो म॒नुष्याः॑ ।
 वा॒चीमा॑ वि॒श्वा भु॑वना-न्यर्पि॑ता । सा नो॑ ह॒वं जु॑षता-मिन्द्र॑ पत्नी ।
 वा॒गक्ष॑रं प्रथ॒मजा॑ ऋ॒तस्य॑ । वे॒दानां॑ मा॒ता-ऽमृ॑तस्य नाभिः ॥ 65

सा नो॑ जुषा॒णोप॑ य॒ज्ञ मा॑गात् । अ॒वन्ती॑ दे॒वी सु॒हवा॑ मे अस्तु ।
 या मृ॑षयो मन्त्र॒ कृ॒तो म॑नीषिणः । अ॒न्वैच्छ॑न् दे॒वा-स्त॑पसा श्रमे॑ण ।
 तां दे॒वीं वा॒च ह॑विषा य॒जाम॑हे । सा नो॑ दधातु सु॒कृत॑स्य लो॒के ।
 च॒त्वारि॑ वाक् परि॒मिता॑ प॒दानि॑ । तानि॑ वि॒दुर् ब्रा॑ह्मणा ये म॒नीषि॑णः ।
 गुहा॑ त्रीणि निहि॒ता ने॑ङ्गयन्ति । तुरी॑यं वा॒चो म॑नुष्या वदन्ति ॥ 66

1.30 श्रद्धा सूक्तं**TB 2.8.8.5 to TB 2.8.8.8 for Para 67,68, 69a**

श्रद्ध॑याऽग्नि॒ स्समि॑ध्यते । श्रद्ध॑या वि॒न्दते॑ ह॒विः । श्रद्धां॑ भ॒गस्य॑ मूर्ध॒नि ।
 वच॑सा वे॒दया॑मसि । प्रि॒य श्रद्धे॑ द॒दतः॑ । प्रि॒य श्रद्धे॑ दि॒दास॑तः ।
 प्रि॒यं भो॑जेषु यज्व॒सु । इ॒दं म॑ उ॒दितं॑ कृ॒धि ।
 यथा॑ दे॒वा अ॑सुरेषु । श्रद्धा॑ मु॒ग्रेषु॑ च॒क्रिरे॑ ॥ 67

ए॒वं भो॒जेषु॑ य॒ज्वसु॑ । अ॒स्माक॑-मु॒दितं॑ कृ॒धि । श्र॒द्धां दे॒वा य॑ज॒मानाः॑ ।
वा॒यु-गो॒पा उ॑पा॒सते॑ । श्र॒द्धाँ हृ॒दय्य॑या-ऽऽकू॒त्या । श्र॒द्धया॑ हू॒यते॑ ह॒विः ।
श्र॒द्धां प्रा॒तर् ह॑वामहे । श्र॒द्धां म॒द्ध्यन्दि॑नं परि । श्र॒द्धाँ सूर्य॑स्य नि॒मृचि॑ ।
श्र॒द्धे श्र॒द्धाप॑ये ह॒मा ॥ 68

श्र॒द्धा दे॒वान-धि॑वस्ते । श्र॒द्धा वि॒श्व मि॒दं जग॑त् ।
श्र॒द्धां का॒मस्य॑ मा॒तरं॑ । ह॒विषा॑ वर्द्धयाम॒सि ॥ 69a

1.31 ब्रह्म सूक्तं

TB 2.8.8.10 to TB 2.8.8.11 for Para 69b to 71

ब्र॒ह्मज॑ज्ञानं प्रथ॒मं पु॒रस्ता॑त् । वि॒सी॒मत-स्सु॑रुचो॒ वेन॑ आ॒वः ।
स बु॒द्धि॒नया॑ उप॒मा अ॒स्य वि॒ष्ठाः । स॒तश्च॑ यो॒नि-म॑स॒तश्च॑ वि॒वः ॥
पि॒ता-वि॒राजा॑ मृ॒षभो॑-र॒यीणां॑ । अ॒न्तरि॑क्षं वि॒श्वरू॑प आ॒वि॒वेश॑ ॥ 69b

तम॑कै॒रभ्य॑र्चन्ति व॒थ्सं । ब्र॒ह्म स॒न्तं ब्र॒ह्मणा॑ वर्द्धयन्तः ॥
ब्र॒ह्म दे॒वान॑जनयत् । ब्र॒ह्म वि॒श्वमि॒दं जग॑त् ॥
ब्र॒ह्मणः॑ क्ष॒त्रं निर्मि॑तं । ब्र॒ह्म ब्रा॒ह्मण॑ आ॒त्मना॑ ॥

अ॒न्तर॑स्मि॒-न्नि॒मे लो॒काः । अ॒न्त वि॒श्वमि॒दं जग॑त् ।
 ब्र॒ह्मै॒व भू॒तानां॑ ज्येष्ठं॑ । तेन॑ कोऽ॒र्हति॑ स्पर्द्धि॒तु ॥ 70

ब्र॒ह्मं दे॒वा-स्त्रय॑स्त्रि॒ंशत् । ब्र॒ह्म-न्नि॒न्द्र प्र॑जाप॒ती ।
 ब्र॒ह्मन्-ह॑ वि॒श्वा भू॒तानि॑ । ना॒वी वा॒न्त-स्स॒माहि॑ता ॥
 चत॑स्र आ॒शाः प्र॑चरन्त्व-॒ग्नयः॑ । इ॒मन्नो॑ य॒ज्ञन्न॑यतु प्र॒जान॑न् ।
 घृ॒तं पि॒न्वन् ज॒रं सु॒वीरं॑ । ब्र॒ह्म स॒मिद् भ॑वत्याहु॒तीनां॑ ॥ 71

1.32 गो सूक्तं

TB 2.8.8.11 to TB 2.8.8.11 for Para 72

आ॒गावो॑ अ॒गम॑न्नु॒त भ॒द्र-म॑क्र॒न् । सी॒दन्तु॑ गो॒ष्ठे-र॑णयन्त्वस्मे ॥
 प्र॒जाव॑तीः पु॒रु रू॒पा इ॒ह स्युः॑ । इ॒न्द्राय॑ पूर्वी॒ रुष॑सो दु॒हानाः॑ ।
 इ॒न्द्रो य॑ज्वने पृ॒णते॑ च शि॒क्षति॑ । उ॒पेद॑दाति न स्वं मु॒षाय॑ति ।
 भू॒यो भू॒यो र॒यिमि॑दस्य व॒र्द्धय॑न् । अ॒भिन्ने॑ खि॒ल्ले नि॑दधाति दे॒वयुं॑ ।

न ता न॑श॒न्ति न ता अ॒र्वा ॥ 72

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.
 This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

न ता न॑शन्ति॒ नद॑भाति॒ तस्करः॑ ।
 नैना॑ अमि॒त्रो व्य॑थिरा॒ दध॑र्षति ।
 दे॒वाञ्च॑ याभि॒र् यज॑ते॒ ददा॑ति च ।
 ज्यो॒गित्ताभि॑ स्सच॒ते गो॑पति॒ स्सह ॥ 72a

न ता अ॒र्वा रे॑णु॒ कका॑टो अ॒श्नुते॑ ।
 न स॑ञ् स्कृ॒तत्र-मु॑पयन्ति॒ ता अ॒भि ।
 उ॒रुगा॑यम॒भयं॑ तस्य॒ ता अ॒नु ।
 गा॒वो म॒र्त्यस्य॑ वि॒चर॑न्ति॒ यज्व॑नः । 72b

Both 72a and 72b appearing in T.B.2.4.6.9

TB 2.8.8.12 for Para 73 to 74

गा॒वो भ॒गो गा॒व इन्द्रो॑ मे॒ अच्चा॑त् । गा॒व स्सो॑मस्य॒ प्रथ॑मस्य॒ भक्षः॑ ।
 इ॒मा या॑ गा॒व-स्स॑जना॒स इन्द्रः॑ । इ॒च्छामी॑-बृ॒दा म॑नसा॒-चिदिन्द्रं॑ ॥
 यू॒यं गा॒वो मे॑दयथा॒ कृ॒शञ्चित्॑ । अ॒श्ली॒लं चि॑त् कृ॒णु॒था सु॑प्रती॒कं ॥ 73
 भ॒द्रं गृ॒हं कृ॑णुथ॒ भद्र॑ वाचः । बृ॒हद्वो॑ वय॒ उच्य॑ते॒ सभा॑सु ।

प्र॒जा॒वती॑ स्सू॒यव॑सꣳ-रि॒शन्तीः॑ । शु॒द्धा अप॑ स्सुप्रपा॒णे पि॑बन्तीः ।
मा॒व स्तेन॑ ई॒शत॑ माघशꣳसः । परि॒वो हे॑ती रु॒द्रस्य॑ वृ॒ज्यात् ।
उ॒पेद॑-मु॒प-प॑र्चनं । आ॒सु गो॑षू॒प पृ॑च्यतां । उ॒पर्ष॑भस्य॒ रेत॑सि ।
उ॒पेन्द्र॑ तव॒ वीर्ये॑ ॥ 74 (24)

1.33 सूर्या चन्द्रमसा सूक्तं

TB 2.8.9.1 for Para 75 to 77

ता सूर्या चन्द्रमसा विश्व-भृ॒त्तमा॑ महत् । ते॒जो व॑सुम॒द्राज॑तो दि॒वि ।
सा॒मा॒त्मा॒ना च॑रत॒ स्साम॑-चा॒रिणा॑ । ययो॑र्व्र॒तं न॑म॒मे जा॑तु दे॒वयोः॑ ।
उ॒भाव॑न्तौ परि॒यात॑ अ॒म्या । दि॒वो न॑ र॒श्मीꣳ स्त॑नुतो-व्य॒र्णवे॑ ।
उ॒भा भु॑वन्ती भुव॒ना क॑वि॒क्रतू॑ । सूर्या न च॒न्द्रा च॑रतो ह॒ताम॑ती ।
प॒तीद्यु॑मद् विश्व-वि॒दा उ॒भा दि॒वः । सूर्या उ॒भा च॒न्द्रम॑सा वि॒चक्ष॑णा ॥ 75

वि॒श्ववा॑रा वरि॒वो भा॑ वरे॒ण्या । ता नो॑ऽव॒तं म॑तिम॒न्ता म॑हि॒व्रता॑ ।
वि॒श्वव॑परी प्र॒तर॑णा तर॒न्ता । सु॒वर्वि॑दा दृ॒शये॑ भूरि॒ रश्मी॑ ।
सूर्या हि च॒न्द्रा व॑सु॒त्वेष॑-दर्॒शता॑ । म॒नस्वि॑नो ऽ॒भानु॑च॒रतो॑नु-सं॒दिवं॑ ।
अ॒स्य श्र॑वो नद्य॒ स्सप्त॑ बि॒भ्रति॑ । द्या॒वा क्षा॑मा पृ॒थि॒वी दर्॒शतं॑ व॒पुः ।
अ॒स्मै सूर्या च॒न्द्रम॑सा-ऽ॒भिच॑क्षे । श्र॒द्धेक॑-मि॒न्द्र च॑रतो वि॒चर्तु॑रं ॥ 76

पूर्वापरं चरतो माय यैतौ । शिशू क्रीडन्तौ परियातो अध्वरं ।
 विश्वान्यन्यो भुवना ऽभिचष्टे । ऋतूनन्यो विदधज्जायते पुनः ।
 हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यासां राजा ।
 यासां देवा शिवेन मा चक्षुषा पश्यत ।
 आपो भद्रा आदित्यश्यामि । 77

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.
 This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the
 first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para
 and so on. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the
 above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as
 given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यासु जातः कश्यपो यास्विन्द्रः ।
 अग्निं याँ गर्भं दधिरे विरूपास्ता न आपश्शꣳ स्योना भवन्तु ॥
 यासां राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानृते अवपश्यं जनानां ।
 मधुश्चुत-श्शुचयो याः पावकास्ता न आपश्शꣳ स्योना भवन्तु ॥ 77a
 यासां देवा दिवि कृण्वन्ति भक्षय्या अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति ।

याः पृथि॒वीं पय॑सो॒न्दन्ति॑ शु॒क्रास्ता॑ न॒ आप॑श्शु॒ स्यो॒ना भव॑न्तु ॥

शि॒वेन॑ मा॒ चक्षु॑षा पश्यताप शि॒शव॑या त॒नुवो॑प स्पृ॒शत॑ त्वचं॑ मे ।

सर्वा॑ꣳ अ॒ग्नीꣳ र॑प्सुषदो हुवे वो मयि॒ वर्चो॑ ब॒लमो॑जो निध॑त्त ॥ 77b

आपो॑ भ॒द्रा घृ॑तमिदाप आसु र॒ग्नीषो॑ मौ बिभ्र॒त्याप॑ इ॒त्ताः ।

ती॒व्रो र॑सो मधु॒प्रचा॑-मर॒ङ्गम॑ आमा प्रा॒णेन॑ स॒हवर्च॑ सागन् ।

आदि॑त्प॒श्या म्यु॑तवा शृ॒णोम्या॑मा घोषो॑ गच्छति वाङ्म॑ आसां ।

मन्ये॑ भे॒जानो॑ अ॒मृत॑स्य तर्हि॒ हिर॑ण्यवर्णा अ॒तृपं॑ य॒दा वः॑ । 77c

Expansiom 77a appearing in TS 5.6.1.1

Expansiom 77b appearing in TS 5.6.1.2

Expansiom 77c appearing in TS.5.6.1.4

1.34 नासदासीय सूक्तं

TB 2.8.9.3 to TB 2.8.9.7 for Para 78 to 81

नास॑दासी॒न्नो स॑दासी॒त्तदानीं॑ । नासी॒द्रजो॑ नो व्यो॒मा-प॑रोयत् ।

कि॒मा व॑रीवः कु॒हक॑स्य शर्मन् । अ॒भः कि॒मासी॑द्-ग॒हनं॑ ग॒भीरं॑ ॥ 78

न मृ॒त्यु-र॑मृतं तर्हि॒ न । रा॒त्रिया॑ अ॒ह आ॑सीत् प्र॒केतः॑ ।

आनी॑द वा॒तꣳ स्व॑धया तदे॒कं । तस्मा॑द्धान्य॒ न परः॑ किं॒चना॑स ।

तम॑ आसी॒-त्तम॑सा गू॒ढम॑ग्रे प्र॒केतं॑ । स॒लिलꣳ सर्व॑ मा इ॒दं ।

तुच्छे॑ ना॒भ्वपि॑हितं॑ य॒दासी॑त् । तम॑सस् तन्महि॑ना जा॒यतै॑कं॑ ।
का॒मस्तद॑ग्रे॒ सम॑वर्तताधि॑ । मन॑सो रेतः॑ प्रथ॒मं य॒दासी॑त् ॥ 79

स॒ तो ब॒न्धुम॑सति॒ निर॑विन्दन् । ह॒दि-प्र॑ती॒ष्या क॒वयो॑ मनी॒षा ।
तिर॑श्चीनो॒ वित॑तो रश्मि-॒रेषां॑ । अ॒धस्वि॑दासी(३) दु॒परि॑स्विदासी(३)त् ।
रेतो॑धा आ॒सन् म॒हिमा॑न आ॒सन् । स्व॒धा अ॒वस्ता॑त् प्र॒यतिः॑ पर॒स्तात् ।
को अ॒ब्धा वे॑दक इ॒ह प्र॑वोचत् । कुत॑ आ॒जाता॑ कुत॑ इ॒यं वि॑सृष्टिः ।
अ॒र्वाग् दे॒वा अ॒स्य वि॑सर्जनाय । अथा॑ को वे॒द यत॑ आ ब॒भूव॑ ॥ 80

इ॒यं वि॑सृष्टिर् यत॑ आ॒बभू॑व । यदि॑ वा द॒धे यदि॑ वा न ।
यो अ॒स्याद्ध्य॑क्षः पर॒मे व्यो॑मन् । सो अ॒ङ्गवे॑द यदि॑ वा न वे॒द ।
किञ्च॑स्विद्वनं॑ क॒ उस॑ वृक्ष आसीत् । यतो॑ द्या॒वापृ॑थि॒वी नि॑ष्टतक्षुः ।
मनी॑षिणो॒ मन॑सा पृ॒च्छते॑दु॒तत् । यद॑द्ध्यतिष्ठद् भु॒वनानि॑ धा॒रय॑न् ।
ब्र॒ह्मव॑नं ब्र॒ह्म स॑ वृक्ष आसीत् । यतो॑ द्या॒वापृ॑थि॒वी नि॑ष्टतक्षुः ॥
मनी॑षिणो॒ मन॑सा वि॒ब्रवी॑मि वः । ब्र॒ह्माद्ध्य॑तिष्ठद् भु॒वनानि॑ धा॒रय॑न् । 81

1.35 भाग्य सूक्तं

TB 2.8.9.7 to TB 2.8.9.9 for Para 82 to 84

प्रा॒तर॒ग्निं प्रा॒तरिन्द्र॑ ह॒वामहे॑ । प्रा॒तर् मि॒त्रा वरु॑णा प्रा॒तर॒श्विना॑ ॥
 प्रा॒तर् भ॒गं पू॒षणं ब्र॑ह्मणस्पतिं ॥ प्रा॒तस्सोम॑ मु॒त रुद्र॑ ह॒वेम ॥
 प्रा॒तर्जितं॑ भ॒गमु॒ग्र ह॒वेम । व॒यं पु॒त्रमदि॑तेर्यो वि॒धर्त्ता ।
 आ॒ध्रश्चि॒द्वं म॒न्यमा॒न-स्तु॑रश्चि॒त् । रा॒जा चि॒द्वं भ॒गं भ॒क्षीत्याह॑ ॥ 82

भ॒गप्र॑णै॒तर्-भ॒गस॑त्य॒राधः॑ । भ॒गोमां धि॒यमु॒दव द॑दन्नः ।
 भ॒गप्र॑णो॒ जन॑य गो॒भिरश्वैः॑ ॥ भ॒ग प्र॑नृ॒भिर् नृ॒वन्त॑स्स्याम ॥
 उ॒तै॒दानीं॑ भ॒गव॑न्त॒स्स्याम॑ । उ॒त प्र॑पि॒त्व उ॒त म॑द्ध्ये अ॒ह्नां ॥
 उ॒तौदि॑ता म॒घव॑न्थ्-सूर्य॑स्य । व॒यं दे॒वानां॑ सु॒मतौ स्या॑म ॥
 भ॒ग ए॒व भ॒गवा॑ अस्तु दे॒वाः । तेन॑ व॒यं भ॒गव॑न्त॒ स्स्याम॑ ॥ 83
 त॒न्त्वा भ॒ग सर्व॑ इ॒ज्जो॑हवीमि । स॒नो भ॒ग पु॒र ए॒ता भ॒वेह॑ ॥
 स॒मध्व॑रा-योष॑सोऽन॒मन्त॑ । द॒धिक्रा॑वे॒व शु॒चये॑ प॒दाय॑ ।
 अ॒र्वाची॑नं व॒सुवि॑दं भ॒गन्नः॑ । र॒थमि॑वाश्वा वा॒जिन॑ आव॒हन्तु॑ ॥
 अ॒श्वाव॑तीर् गो॒मती॑र् न उ॒षासः॑ । वी॒रव॑ती-स्स॒दमु॑च्छन्तु भ॒द्राः ।
 घृ॒तं दु॒हाना॑ वि॒श्वतः॑ प्र॒पी॒नाः । यू॒यं पा॒त स्व॑स्ति॒भि-स्स॒दानः॑ ॥ 84 (25)

1 . 36 नक्षत्र सूक्तं(वाक्यं)

T.B.3.1.1.1 to T.B.3.1.3.3, for para 85 to 112

1.नक्षत्रं – कृत्तिका

देवता – अग्निः

अ॒ग्नि॒र्नः॑ पा॒तु कृ॑त्ति॒काः । नक्ष॑त्रं दे॒वमि॑न्द्रि॒यं । इ॒दमा॑सां-वि॒चक्ष॑णं ।
ह॒वि॒रा॒सन् जु॑होत॒न । यस्य॑ भा॒न्ति र॑श्मयो यस्य॑ के॒तवः॑ ।
यस्ये॑मा वि॒श्वा भु॑व॒नानि॑ सर्वा । स कृ॑त्ति॒का भि॒रभि-स॑म्व॒सानः॑ ।
अ॒ग्नि॒र्नो दे॒वस्सु॑वि॒ते द॑धातु ॥ 1

2. नक्षत्रं – रोहिणी

देवता – प्रजापतिः

प्र॒जा॒प॒ते रो॑हि॒णी वे॒तु प॑त्नी । वि॒श्वरू॑पा बृ॒हती॑ चि॒त्रभा॑नुः । 85
सा नो॑ य॒ज्ञस्य॑ सु॒वि॒ते द॑धातु । यथा॑ जी॒वेम॑ श॒रद॑स्स॒वीराः॑ ।
रो॒हि॒णी दे॒व्युद॑गात् पु॒रस्ता॑त् । वि॒श्वा रू॒पाणि॑ प्र॒तिमो॑द॒माना॑ ।
प्र॒जा॒प॒तिं ह॒विषा॑ वर्ध॒यन्ती॑ । प्रि॒या दे॒वाना॑-मु॒पया॑तु य॒ज्ञं ॥ 2

3.नक्षत्रं – मृगशीर्षः

देवता – सोमः

सो॒मो रा॒जा मृ॑ग॒शीर्षे॑ण आ॒गन् । शि॒वं नक्ष॑त्रं प्रि॒यम॑स्य॒ धाम॑ ।
आ॒प्याय॑मानो बहु॒धा जने॑षु । रे॒तः प्र॒जां य॑ज॒माने॑ दधातु । 86

यत्ते॑ नक्ष॑त्रं मृ॒गशी॑र्षमस्ति॑ । प्रि॒यञ् राज॑न् प्रि॒यत॑मं प्रि॒याणां॑ ॥
तस्मै॑ ते सोम॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ । शन्न॑ ए॒धि द्वि॒पदे॑ श॒ंचतु॑ष्पदे ॥ 3

4. नक्षत्रं – आर्द्रा

देवता – रुद्रः

आ॒र्द्रया॑ रु॒द्रः प्र॑थ॒मा न॑ ए॒ति । श्रे॑ष्ठो दे॒वानां॑ पति॑र॒घ्निया॑नां ॥
नक्ष॑त्रमस्य॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ । मा नः॑ प्र॒जाञ् री॑रिषन् मो॒त वी॑रान् ।
हे॒ती रु॒द्रस्य॑ परि॒णो वृ॑णक्तु । आ॒र्द्रा नक्ष॑त्रं जुष॒ताञ् ह॒विर्नः॑ ॥ 87
प्र॒मुञ्च॑मानौ दुरि॒तानि॑ वि॒श्वा ॥ अ॒पाघ॑शञ् सन्नु॒दता॑मरातिं ॥ 4

5. नक्षत्रं – पुनर्वसु

देवता – अदितिः

पुन॑र्नो दे॒व्यदि॑तिः स्पृ॒णोतु॑ । पुन॑र्वसू नः पुन॑रेतां य॒ज्ञं ।
पुन॑र्नो दे॒वा अभि॑यन्तु॒ सर्वे॑ ॥ पुनः॑ पुन॑र्वो ह॒विषा॑ यजामः ।
ए॒वा न दे॒व्यदि॑तिरन॒र्वा । वि॒श्वस्य॑ भ॒र्त्री ज॑गतः प्र॒तिष्ठा॑ ।
पुन॑र्वसू ह॒विषा॑ वर्ध॑यन्ती । प्रि॒यं दे॒वाना॑-म॒प्येतु॑ पाथः ॥ 5 (88)

6.नक्षत्रं – पुष्यःदेवता – बृहस्पतिः

बृहस्पतिः॑ प्रथम॑ज्जायमानः॑ । तिष्यं॑ नक्षत्रमभि॑ संब॑भूव ।
 श्रेष्ठो॑ देवानां॑ पृतनासु॑ जिष्णुः॑ । दिशो॑ नु सर्वा॑ अभय॑न्नो अस्तु ।
 तिष्यः॑ पुरस्तादु॑त मध्यतो॑ नः॑ । बृहस्पति॑र् नः॑ परिपातु॑ पश्चात् ।
 बाधे॑ तान् द्वेषो॑ अभयं॑ कृणुतां॑ । सुवीर्य॑स्य पतय॑स्याम ॥ 6

7. नक्षत्रं – आश्लेषंदेवता – सर्पः

इदं॑ सर्पे॑भ्यो ह॒विरस्तु॑ जुष्टं॑ ॥ आश्लेषा॑ येषा॑ मनु॒यन्ति॑ चेतः॑ । 89
 ये अन्तरि॑क्षं पृथि॒वीं-क्षि॑यन्ति । तेन॑ स्सर्पा॑सो हव॒मागमि॑ष्ठाः ।
 ये रोच॑ने सूर्यस्यापि॑ सर्पाः॑ । ये दि॒वं दे॒वी-मनु॑सञ्चरन्ति ।
 येषा॑माश्लेषा॑ अनु॒यन्ति॑ कामं॑ ॥ तेभ्य॑-स्सर्पे॑भ्यो मधु॑-मज्जुहोमि॑ ॥ 7

8.नक्षत्रं – मघादेवता – पितरः

उप॑हूताः पित॒रो ये म॑घासु । मनो॑जवस-स्सुकृ॑त-स्सुकृ॒त्याः ।
 ते नो॑ नक्षत्रे॑ हव॒मागमि॑ष्ठाः । स्वधाभि॑र् यज्ञं॑ प्रयतं॑ जुषन्तां॑ । 90
 ये अ॒ग्निदग्धा॑ येऽन॒ग्नि-दग्धाः॑ । येऽमु॑ल्लोकं॑ पि॒तरः॑ क्षि॒यन्ति॑ ।
 या॑श्च वि॒द्मया॑ उ च॑ न प्रवि॒द्म । म॑घासु॑ यज्ञं॑ सुकृ॑तं जुषन्तां॑ ॥ 8

9.नक्षत्रं – पूर्वफल्गुनी

देवता – अर्यमा

गवां॑ पतिः॑ फल्गुनी॑-नामसि॑ त्वं । तदर्यमन्॑ वरुण॑ मित्र॑ चारु॑ ।
 तंत्वा॑ वय॑ स॒नितार॑ सनीनां॑ । जीवा॑ जीवन्तमुप॑ सम्विशे॑म ।
 येने॒मा विश्वा॑ भुवनानि॑ सज्जिता॑ । यस्य॑ दे॒वा अनुस॑य्यन्ति॒ चेतः॑ । 91
 अर्य॒मा राजा॑ऽजरस्तु॑ विष्मान् । फल्गुनीना॑-मृष॒भो रोर॑वीति ॥ 9

10.नक्षत्रं – उत्तर फल्गुनी

देवता – भगः

श्रेष्ठो॑ दे॒वानां॑ भगवो॑ भगासि॑ । तत्त्वा॑ विदुः॑ फल्गुनी॑-स्तस्य॑ वित्तात् ।
 अस्मभ्यं॑-क्षत्रमजर॑ सुवीर्यं॑ । गोमदश्च॑-वदुपसन्नु॑-देह ।
 भगो॑ह दाता॑ भग॑ इत्प्रदाता॑ । भगो॑ दे॒वीः फल्गुनी॑-रविवेश॑ ।
 भगस्ये॑तं प्रस॒वं गमे॑म । यत्र॑ दे॒वै-स्सध॑मादं॒ मदे॑म । ॥ 10/ 92

11.नक्षत्रं – हस्तः

देवता – सविता

आया॑तु दे॒व-स्सवि॑तो पया॑तु । हिरण्यये॑न सुवृ॒ता रथे॑न ।
 वहन्॑ हस्त॑ सु॒भगं वि॑द्वनाप॒सं । प्रय॑च्छन्तं प॒पु॒रिं पु॒ण्यम॑च्छ ।
 हस्तः॑ प्रय॑च्छ त्वमृ॒तं व॑सीयः । दक्षि॑णेन प्र॒तिगृ॑भीम ए॒नत् ।
 दा॒तार-म॑द्य स॒विता वि॑देय । यो नो॑ हस्ताय॑ प्रसु॒वाति॑ य॒ज्ञं ॥ 11

12. नक्षत्रं – चित्रादेवता – त्वष्टा

त्वष्टा नक्षत्र-मभ्येति चित्रां । सुभ॑ ससं-युवति॑ रोचमानां । 93
 निवेशयन्-मृतान् मर्त्या॑श्च । रूपाणि पि॑शन् भुवनानि विश्वा ।
 तन्नस्त्वष्टा तदु चित्रा विचष्टां । तन्नक्षत्रं भूरिदा अस्तु मह्यं ।
 तन्नः प्रजां वीरवती॑ सनोतु । गोभिर्नो अश्वै-स्समनक्तु यज्ञं ॥ 12

13. नक्षत्रं – स्वातीदेवता – वायुः

वायुर् नक्षत्र-मभ्येति निष्ट्यां । तिग्मशृंगो वृषभो रोरुवाणः ।
 समीरयन् भुवना मातरिश्वा । अप द्वेषा॑सि नुदतामरातीः । 94
 तन्नो वायस्तदु निष्ट्या शृणोतु । तन्नक्षत्रं भूरिदा अस्तु मह्यं ।
 तन्नो देवासो अनु जानन्तु कामं । यथा तरेम दुरितानि विश्वा ॥ 13

14. नक्षत्रं – विशाखादेवता – इन्द्राग्नीः

दूर-मस्मच्छत्रवो यन्तु भीताः । तदिन्द्राग्नी कृणुतां तद् विशाखे ।
 तन्नो देवा अनुमदन्तु यज्ञं । पश्चात् पुरस्ता-दभयन्नो अस्तु ।
 नक्षत्राणा-मधिपत्नी विशाखे । श्रेष्ठा-विन्द्राग्नी भुवनस्य गोपौ । 95
 विषूच-श्शत्रूनपबाधमानौ । अपक्षुध-न्नुदतामरातिं । ॥ 14

15. पौर्णमासि

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तात् । उन्मध्यतः पौर्णमासी जिगाय ।
 तस्यां देवा अधि सम्वसन्तः । उत्तमे नाक इह मादयन्तां ।
 पृथ्वी सुवर्चा युवति-स्सजोषाः । पौर्णमास्युदगा-च्छोभमाना ।
 आप्याय-यन्ती दुरितानि विश्वा । उरुं दुहां यँजमानाय यज्ञं ॥ 15/96 (26)

16. नक्षत्रं – अनूराधा

देवता – मित्रः

ऋद्ध्यस्म हव्यैर् नमसोपसद्य । मित्रं देवं मित्रधेयन्नो अस्तु ।
 अनूराधान् हविषा वर्द्धयन्तः । शतं जीवेम शरदस्सवीराः ।
 चित्रं-नक्षत्र-मुदगात् पुरस्तात् । अनूराधास इति यद् वदन्ति ।
 तन्मित्र एति पथिभिर् देवयानैः । हिरण्ययैर् विततै-रन्तरिक्षे ॥ 16

17. नक्षत्रं – ज्येष्ठा

देवता – इन्द्रः

इन्द्रो ज्येष्ठा मनु नक्षत्रमेति । यस्मिन् वृत्रं वृत्र तूर्ये ततार । 97
 तस्मिन् वय-ममृतं दुहानाः । क्षुधन्तरेम दुरितिं दुरिष्टिं ।
 पुरन्दराय वृषभाय धृष्णवे । अषाढाय सहमानाय मीढुषे ।
 इन्द्राय ज्येष्ठा मधुमदुहाना । उरुं कृणोतु यजमानाय लोकं ॥ 17

18.नक्षत्रं – मूलंदेवता – प्रजापतिः

मूलं॑ प्र॒जां वी॒रवतीं॑ वि॒देय॑ । परा॑च्येतु॒ निर्ऋ॑तिः परा॒चा ।
 गो॒भिर् नक्ष॑त्रं प॒शुभि॑-स्सम॒क्तं । अ॒हर् भू॒याद् यज॑मानाय॒ मह्यं॑ ॥ 98
 अ॒हर्नो॑ अ॒द्य सु॒विते॑ दधातु । मूलं॑ नक्ष॒त्रमि॑ति यद् वद॑न्ति ।
 परा॑चीं वा॒चा निर्ऋ॑तिं नुदामि । शि॒वं प्र॒जायै॑ शि॒वम॑स्तु॒ मह्यं॑ ॥ 18

19.नक्षत्रं – पूर्वाषाढादेवता – आपः

या दि॒व्या आ॒पः प॒यसा॑ सं॒बभू॑वुः । या अ॒न्तरि॑क्ष उ॒त पा॒र्त्थि॒वीर्याः॑ ।
 या॒साम॑षाढा अनु॒यन्ति॑ का॒मं । ता न॒ आपः॑ श॒ऽस्यो॒ना भ॑वन्तु ।
 याश्च॑ कू॒प्या याश्च॑ ना॒द्या-स्समु॑द्रि॒याः । याश्च॑ वै॒शन्ती॒रुत॑ प्रा॒सची॒र्याः ॥ 99
 या॒साम॑षाढा मधु॒ भक्ष॑यन्ति । ता न॒ आपः॑ श॒ऽस्यो॒ना भ॑वन्तु ॥ 19

20.नक्षत्रं – उत्तराषाढादेवता – विश्वेदेवाः

तन्नो॑ वि॒श्वे उप॑ शृण्वन्तु दे॒वाः । तद॑षाढा अ॒भि सम्॑यन्तु य॒ज्ञं ।
 तन्नक्ष॑त्रं प्रथ॒तां प॒शुभ्यः॑ । कृ॒षिर् वृ॒ष्टिर् यज॑मानाय कल्प॒तां ।
 शु॒भ्राः क॒न्या यु॒वतय॑-स्सुपे॒शसः॑ । क॒र्मकृ॑त-स्सु॒कृतो॑ वी॒र्या॑वतीः ।

वि॒श्वान् दे॒वान् ह॒विषा॑ वर्द्धय॒न्तीः । अ॒षाढाः॑ का॒म मु॒पया॑न्तु य॒ज्ञं ॥ 20/100

21.नक्षत्रं – अभिजिद्

दे॒वता – ब्र॒ह्मा

यस्मिन् ब्र॒ह्माऽभ्य॑जय॒थ् सर्व॑मे॒तत् । अमु॑ञ्च लो॒क मि॒दमू॑च॒ सर्व॑ ।
तन्नो नक्ष॑त्र-म॒भिजिद् वि॒जित्य॑ । श्रि॒यं दधा॑त्वह॒णीय॑मानं ।
उ॒भौ लो॒कौ ब्र॒ह्मणा॑ सज्जि॒तेमौ॑ । तन्नो नक्ष॑त्र-म॒भिजिद् वि॒चष्टां॑ ।
तस्मिन् व॒यं पृ॒तना॑ स्संजये॒म । तन्नो दे॒वासो॑ अनु॒जान॑न्तु का॒मं ॥ 21

22.नक्षत्रं – श्रवणं

दे॒वता – वि॒ष्णुः

शृ॒ण्वन्ति॑ श्रो॒णा-म॒मृत॑स्य गो॒पां । पु॒ण्याम॑स्या॒ उप॑शृ॒णोमि॑ वाचं । 101
म॒हीं दे॒वीं वि॒ष्णुप॑त्नी म॒जूर्या॑ । प्र॒तीची॑ मे॒ना ह॒विषा॑ य॒जामः॑ ।

त्रे॒धा वि॒ष्णु-रु॒रुगा॑यो वि॒चक्र॑मे । म॒हीं दि॒वं पृ॒थि॒वी-म॒न्तरि॑क्षं ।
तच्छ्रो॑णैति श्रव॒-इ॒च्छमा॑ना । पु॒ण्यं॑ इ॒लोकं॑ य॒जमा॑नाय कृ॒ण्वती॑ ॥ 22

23.नक्षत्रं – श्रविष्ठा

दे॒वता – व॒सवः

अष्टौ दे॒वा व॒सव॑स्सो॒म्यासः॑ । च॒तस्रो॑ दे॒वी र॒जराः॑ श्र॒विष्ठाः॑ ।
ते य॒ज्ञं पा॑न्तु र॒जसः॑ प॒रस्ता॑त् । स॒म्व॒थ्सरी॑ण-म॒मृत॑स्व॒स्ति । 102
य॒ज्ञं नः॑ पा॑न्तु व॒सवः॑ पु॒रस्ता॑त् । दक्षि॑णतो-ऽभ्य॒यन्तु॑ श्र॒विष्ठाः॑ ।

पु॒ण्य॒न्नक्ष॑त्रम॒भि॒ सम्॑वि॒शाम॑ । मा नो॒ अरा॑ति-र॒घश॑ꣳ सागन् ॥ 23

24.नक्षत्रं – शतभिषक्

देवता – वरुणः

क्ष॒त्रस्य॑ रा॒जा वरु॑णोऽधि॒राजः॑ । नक्ष॑त्राणाꣳ श॒तभि॑षग् वसिष्ठः ।

तौ दे॒वेभ्यः॑ कृ॒णुतो॑ दी॒र्घमा॑युः । श॒तꣳ स॒हस्रा॑ भेष॒जानि॑ धत्तः ।

य॒ज्ञन्नो॑ रा॒जा वरु॑ण उ॒पया॑तु । तन्नो॑ वि॒श्वे अ॒भिस॑म्यन्तु दे॒वाः । 103

तन्नो॑ नक्ष॑त्रꣳ श॒तभि॑षग् जुषा॒णं । दी॒र्घमा॑युः प्र॒तिर॑द् भेष॒जानि॑ ॥ 24

25.नक्षत्रं – पूर्वप्रोष्ठपदा

देवता – अजयेकपादः

अ॒ज ए॒कपा॑-दु॒दगा॑त् पु॒रस्ता॑त् ॥ वि॒श्वा भू॒तानि॑ प्र॒ति मो॑द॒मानः॑ ।

तस्य॑ दे॒वाः प्र॒सवं॑ य॒न्ति॑ स॒र्वे ॥ प्रो॑ष्ठ॒पदा॑सो अ॒मृत॑स्य गो॒पाः ।

वि॒भ्राज॑मान-स्स॒मिधा॑न उ॒ग्रः । आ॒न्तरि॑क्ष-म॒रुह॑द-ग॒न्धां ।

तꣳ सू॒र्यं दे॒व-म॒जमे॑कपादं । प्रो॑ष्ठ॒पदा॑सो अ॒नुय॑न्ति स॒र्वे ॥ 25 / 104

26.नक्षत्रं – उत्तरप्रोष्ठपदा

देवता – अहिर्बुद्धिधनयः

अ॒हि बु॒द्धि॑ध॒नयः॑ प्रथ॒मान॑ एति । श्रेष्ठो॑ दे॒वाना॑मु॒त मा॑नुषा॒णां ।

तं ब्रा॒ह्म॒णा-स्सो॑म॒पा-स्सो॑म्यासः । प्रो॑ष्ठ॒पदा॑सो अ॒भिर॑क्षन्ति स॒र्वे ॥

च॒त्वार॑ ए॒कम॑भि॒ कर्म॑ दे॒वाः । प्रो॒ष्ठप॑दा॒स इति॑ या॒न् वद॑न्ति ।
ते बु॒द्धनि॑यं॒ परि॑षद्य॒ स्तुव॑न्तः । अ॒हि र॑क्षन्ति॒ नम॑सो॒पस॑द्य ॥ 26

27. नक्षत्रं – रेवती

दे॒वता – पू॒षा

पू॒षा रे॒वत्य॑न्वेति॒ पन्थां॑ । पु॒ष्टिप॑ती॒ पशु॑पा॒ वाज॑ब॒स्त्यौ । 105
इ॒मानि॑ ह॒व्या प्र॑यता॒ जुषा॑णा । सु॒गैर्नो॑ या॒नैरु॑पयातां॒ यज्ञं॑ ।
क्षु॒द्रान् प॑शून् रक्षतु॒ रेवती॑ नः । गा॒वो नो॑ अ॒श्वा अ॑न्वेतु॒ पूषा॑ ।
अ॒न्न र॑क्षन्तौ॒ बहु॑धा वि॒रूपं॑ । वा॒ज स॑नुतां॒ यज॑मानाय॒ यज्ञं॑ ॥ 27

28 नक्षत्रं – अश्विनी

दे॒वता – अ॒श्विनी॑ दे॒वौ

तद॒श्विना॑-व॒श्वयु॑जो॒पया॑तां । शु॒भङ्ग॑मि॒ष्टौ सु॑यमे॒भिरश्वैः॑ ।
स्व॒न्नक्ष॑त्रं ह॒विषा॑ यजन्तौ । म॒ध्वा संपृ॑क्तौ॒ यजु॑षा॒ सम॑क्तौ । 106
यौ दे॒वानां॑ भि॒षजौ॑ ह॒व्यवा॑हौ । वि॒श्वस्य॑ दू॒ता-व॑मृतस्य॒ गोपौ॑ ।
तौ नक्ष॑त्रं-जु॒जुषा॑णो-पयातां । नमो॑ऽश्वि॒भ्यां कृ॑णुमो-ऽश्व॒युग्भ्यां॑ ॥ 28

29. नक्षत्रं – अपभरणी

दे॒वता – य॒मः

अप॑ पा॒प्मानं॑ भ॒रणी॑र् भ॒रन्तु॑ । तद् य॒मो रा॒जा भ॑गवान् वि॒चष्टां॑ ।
लो॒कस्य॑ रा॒जा म॑हतो॒ महान्॑ हि । सु॒गन्तः॑ पन्था॒मभ॑यं कृ॒णोतु॑ ।
यस्मिन्॑ नक्ष॒त्रे य॒म ए॒ति रा॒जा । यस्मि॑न्नेन-म॒भ्यर्षि॑चन्त दे॒वाः ।

तदस्य चित्रं हविषा यजाम । अप पाप्मानं भरणीर् भरन्तु ॥ 29

30. अमावासि

निवेशनी यत्ते देवा अदधुः ।

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.

This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

निवेशनी सङ्गमनी वसूनां विश्वा रूपाणि वसून्वा-वेशयन्ती ।
 सहस्रपोषं सुभगा रराणा सा न आगन् वर्चसा सम्विदाना ।
 यत्ते देवा अदधुर् भागधेय-ममावास्ये सम्वसन्तो महित्वा ।
 सा नो यज्ञं पिपृहि विश्ववारे रयिन्नो धेहि सुभगे सुवीरं ॥ 30/107 (27)

This Expansion is appearing in TS 3.5.1.1

31. चन्द्रमा

नवो नवो भवति जायमानो यमादित्या अशुमा-प्याययन्ति ।

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.

This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

नवो॑ नवो॑ भवति॑ जायमानो॑ऽहां के॒तु-रुष॑सा मे॒त्यग्रे॑ ।

भा॒गं दे॒वेभ्यो॑ वि॒दधा॑त्यायन् प्र॒चन्द्र॑मास्तिरिति दी॒र्घमा॑युः ।

यमा॑दित्या अ॒शुमा॑प्याययन्ति यमक्षि॑त-मक्षि॑तयः पिब॑न्ति ।

तेन॑ नो॒ राजा॑ वरु॒णो बृ॒हस्प॑ति रा॒प्याय॑यन्तु भु॒वनस्य॑ गो॒पाः ।

This Expansion is appearing in TS 2.4.14.1

32. अहो रात्री

ये वि॒रूपे॑ सम॒नसा॑ सम्व्य॑यन्ती । समा॒नं तन्तुं॑ परि॒ता-तना॑ते ।

वि॒भू प्र॒भू अ॒नुभू॑ विश्व॑तो हुवे । ते नो॒ नक्ष॑त्रे हव॒माग॑मेतं ।

वयं॑ दे॒वी ब्र॒ह्मणा॑ सम्वि॑दानाः । सु॒रन्ना॑सो दे॒ववी॑तिं द॒धानाः॑ ।

अ॒होरा॑त्रे ह॒विषा॑ वर्द्ध॑यन्तः । अति॑ पा॒प्मान॑-मति॑मुक्त्वा गमे॑म ॥ 108

33. उषा

प्र॒त्युव॑ दृ॒श्याय॑ती । व्यु॒च्छन्ती॑ दुहि॒ता दि॒वः ।

अ॒पो म॒ही वृ॑णुते चक्षु॑षा । तमो॒ ज्यो॑तिष्-कृ॒णोति॑ सू॒नरी॑ ।

उ॒दु स्त्रि॑यास्सच॑ते सूर्यः॑ । स चा॒ उद्य॑न्नक्ष॒त्र म॑र्चि॒मत् ।

तवे॑ दु॒षो व्यु॑षि सूर्य॑स्य च । संभ॑क्तेन गमे॑महि ॥ 109

34. नक्षत्रः

तन्नो॑ नक्ष॑त्र मर्चि॑मत् । भानु॑मत्तेज॑ उच्छ॑रत् ।
 उप॑ यज्ञ॑मिहाग॑मत् । प्रनक्ष॑त्राय दे॒वाय॑ । इन्द्रा॑येन्दु॑ हवामहे॑ ।
 स न॑ स्सवि॒ता सुव॑त् स॒निं । पु॒ष्टिदां॑ वी॒रव॑त्तमं ॥

35. सूर्यः

उदुत्यं चित्रं ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.
 This concised Mantra is formed by adding the First word/part from the first part of the First para , 2nd word /part from first part of Second para of Full Mantra which is given below. Add the Underlined words of the Full Mantra to arrive at the above concised Mantra. It is more appropriate to chant the full version as given below. Please refer to your Guru for any clarifications/explanations.

उदुत्यं जा॒तवे॑दसं दे॒वं व॑हन्ति के॒तवः॑ । दृ॒शो वि॒श्वाय॑ सूर्य॑ ॥

चित्रं दे॒वाना॑ मु॒दगा॑दनी॒कं चक्षु॑र् मि॒त्रस्य॑ वरु॒णस्याग्नेः॑ । 110

आ॒प्ता द्या॒वापृ॑थि॒वी अ॒न्तरि॑क्ष॒ सूर्य॑ आ॒त्मा जग॑तस्त॒स्थुष॑श्च ॥

This Expansion is appearing in T.S.1.4.43.1

36. अदितिः

अदितिर्न उरुष्यतु महीमूषु मातरं ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above.

See notes above.

अ॒दि॒ति॒र्न॒ उ॒रु॒ष्य॒-त॒व॒दि॒तिः॑ श॒र्म॒ य॒च्छ॒तु॒ । अ॒दि॒तिः॑ पा॒त्व॒ ह॒सः॑ ॥

म॒ही॒मू॒षु॒ मा॒तर॑ सु॒व्र॒ता॒ना॒-मृ॒त॒स्य॒ प॒त्नी॒ म॒व॒से॑ हु॒वे॒म॒ ।

तु॒वि॒क्ष॒त्रा॒-म॒ज॒र॒न्ती॑ मु॒रू॒ची॒ सु॒श॒र्मा॑ण॒-म॒दि॒ति॒ सु॒प्र॒णी॒तिं॑ ।

This Expansion is appearing in T.S.1.5.11.5

37. विष्णुः

इ॒दं॑ वि॒ष्णु॒ प्र॒त॒द्वि॒ष्णुः॑ ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above. See notes above

इ॒दं॑ वि॒ष्णु॒र् वि॒च॒क्र॒मे॒ त्रे॒धा॒ नि॒द॒धे॒ प॒दं॑ । स॒मू॒ढ॒म॒स्य॒ पा॒ सु॒रे॑ ॥

प्र॒त॒द्वि॒ष्णु॒ स्त॒व॒ते॒ वी॒र्या॑य । मृ॒गो॒ न॒ भी॒मः॒ कु॒च॒रो॒ गि॒रि॒ष्ठाः॑ ।

य॒स्यो॒रु॒षु॒ त्रि॒षु॒ वि॒क्र॒म॒णेषु॑ । अ॒धि॒क्षि॒य॒न्ति॒ भु॒व॒ना॒नि॒ वि॒श्वा॑ ॥ 111

This Expansion is appearing in TS 1.2.13.1

This Expansion is appearing in TB 2.4.3.4

38. अग्निः

अ॒ग्नि॒र् मूर्धा॑ भु॒वः॑ ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above. See notes above

अ॒ग्नि॒र् मू॒र्धा दि॒वः क॒कु॒त्प॒तिः पृ॒थि॒व्या अ॒यं ।

अ॒पा॒ꣳ रे॒ताꣳ॑ सि जि॒न्व॒ति ॥

भु॒वो य॒ज्ञस्य॑ र॒जसश्च॑ ने॒ता यत्रा॑ नि॒यु॒द्धिः स॒च॒से शि॒वाभिः॑ ।

दि॒वि मू॒र्धा॒नं द॒धिषे॑ सु॒वर्षां॑ जि॒ह्वा॒ग्ने च॒कृषे॑ ह॒व्य॒वाहं॑ ॥

This Expansion is appearing in T.S.4.4.4.1

39. अनुमती

अ॒नु॒नो-ऽद्या॒नु॒म॒ति-र॒न्वि॒द॒नु॒म॒ते त्वं ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in “italics” above.
See notes above.

अ॒नु॒नो॒ऽद्या॒नु॒म॒ति॒ र्य॒ज्ञं दे॒वेषु॑ म॒न्य॒तां ।

अ॒ग्निश्च॑ ह॒व्य॒वा॒ह॒नो भ॒व॒तां दा॒शुषे॑ म॒यः ।

अ॒न्वि॒द॒नु॒म॒ते त्वं॑ म॒न्या॒सै शं॒च नः॑ कृ॒धि ।

क्र॒त्वे द॒क्षाय॑ नो हि॒नु प्र॒ण आ॒यूꣳषि॑ ता॒रिषः॑ ।

This Expansion is appearing in TS 3.3.11.3

40. हव्यवाहः (अग्निः)

हव्यवाह७ स्विष्टं ॥

Below is the full text of the concised Mantra given in "italics" above. **

हव्यवाहमभि-मातिषाहं । रक्षोहणं पृतनासु जिष्णुं ।
 ज्योतिष्मन्तं दीद्यतं पुरन्धिं । अग्नि७ स्विष्ट कृतमा हुवेम ।
 स्विष्ट मग्ने अभितत् पृणाहि । विश्वा देव पृतना अभिष्य ।
 उरुन्नः पन्थां प्रदिशन् विभाहि ।
 ज्योतिष्मद्धेह्य जरन्न आयुः ॥ 112/28

This Expansion is appearing in TB 2.4.1.4

1.37 नक्षत्र उपहोम मन्त्राः

T.B.3.1.4.1 to T.B.3.1.5.15 for full item No.1.37

1. कृत्तिका

अग्नये स्वाहा कृत्तिकाभ्य स्स्वाहा ॥
 अंबायै स्वाहा दुलायै स्वाहा ॥
 नितल्यै स्वाहा ऽभ्रयन्त्यै स्वाहा ॥
 मेघयन्त्यै स्वाहा वर्षयन्त्यै स्वाहा ॥
 चुपुणीकायै स्वाहा ॥

2. रोहिणी

प्रजापतये स्वाहा रोहिण्यै स्वाहा ।
रोचमानायै स्वाहा प्रजाभ्य स्वाहा ॥

3. मृगशीर्षः

सोमाय स्वाहा मृगशीर्षाय स्वाहा ।
इन्वकाभ्य स्स्वाहौषधीभ्य स्स्वाहा ।
राज्याय स्वाहा-ऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 113

4. आर्द्रा

रुद्राय स्वाहाऽऽर्द्रायै स्वाहा ।
पिन्वमानायै स्वाहा पशुभ्य स्स्वाहा ॥

5. पुनर्वसु

अदित्यै स्वाहा पुनर्वसुभ्यां ।
स्वाहा भूत्यै स्वाहा प्रजात्यै स्वाहा ॥

6. पुष्यः

बृहस्पतये स्वाहा तिष्याय स्वाहा । ब्रह्मवर्चसाय स्वाहा ॥

7. आश्रेषा

सर्पेभ्य॑ स्स्वाहा॑ ऽऽश्रेषाभ्य॑ स्स्वाहा॑ ।
 द॒न्द॒शू॒केभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

8. मघा

पितृ॑भ्य स्स्वाहा॑ म॒घाभ्यः॑ ।
 स्वाहा॑ ऽन॒घाभ्य॑ स्स्वाहा॑ ऽग॒दाभ्यः॑ ।
 स्वाहा॑रु॒न्धती॑भ्य स्स्वाहा॑ ॥ 114

9. पूर्व फल्गुनी

अ॒र्य॒मो॒ स्वाहा॑ फ॒ल्गुनी॑भ्या॒ स्वाहा॑ ।
 प॒शुभ्य॑ स्स्वाहा॑ ॥

10. उत्तर फल्गुनी

भ॒गाय॑ स्वाहा॑ फ॒ल्गुनी॑भ्या॒ स्वाहा॑ ।
 श्रै॒ष्ठ्याय॑ स्वाहा॑ ॥

11. हस्तः

स॒वि॒त्रे॒ स्वाहा॑ ह॒स्ताय॑ ।
 स्वाहा॑ द॒द॒ते॒ स्वाहा॑ पृ॒ण॒ते॒ ।

स्वाहा प्रयच्छते स्वाहा प्रतिगृभ्णते स्वाहा ॥

12. चित्रा

त्वष्ट्रे स्वाहा चित्रायै स्वाहा ।

चैत्राय स्वाहा प्रजायै स्वाहा ॥

13. स्वाति

वायवे स्वाहा निष्ठ्यायै स्वाहा ।

कामचाराय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥

14. विशाखा

इन्द्राग्निभ्याः स्वाहा विशाखाभ्याः स्वाहा ।

श्रैष्ठ्याय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥

15. पौर्णमासि

पौर्णमास्यै स्वाहा कामाय स्वाहा गत्यै स्वाहा ॥ 115 (29)

16. अनूराधा

मित्राय स्वाहा-ऽनूरधेभ्य स्स्वाहा ।

मित्रधेयाय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥

17. ज्येष्ठा

इन्द्राय॑ स्वाहा॑ ज्येष्ठायै॑ स्वाहा॑ ।

ज्यैष्ठ्याय॑ स्वाहा॑-ऽभिजित्यै॑ स्वाहा॑ ॥

18. मूलं

प्रजापतये॑ स्वाहा॑ मूलाय॑ स्वाहा॑ ।

प्रजायै॑ स्वाहा॑ ॥

19. पूर्वाषाढा

अद्भ्य॑ स्स्वाहा॑ ऽषाढाभ्य॑ स्स्वाहा॑ ।

समुद्राय॑ स्वाहा॑ कामाय॑ स्वाहा॑ ।

अभिजित्यै॑ स्वाहा॑ ॥

20. उत्तराषाढा

विश्वेभ्यो॑ देवेभ्य॑ स्स्वाहा॑ ऽषाढाभ्य॑ स्स्वाहा॑ ।

अनपजय्याय॑ स्वाहा॑ जित्यै॑ स्वाहा॑ ॥ 116

21. अभिजित्

ब्रह्मणे॑ स्वाहा॑ ऽभिजिते॑ स्वाहा॑ ।

ब्रह्मलोकाय॑ स्वाहा॑ ऽभिजित्यै॑ स्वाहा॑ ॥

22. श्रवणं

विष्णवे॑ स्वाहा॑ श्रो॒णायै॑ स्वाहा॑ ।
 श्लो॒काय॑ स्वाहा॑ श्रु॒ताय॑ स्वाहा॑ ॥

23. श्रविष्ठा

वसु॑भ्य स्स्वाहा॑ श्रवि॑ष्ठाभ्य स्स्वाहा॑ ।
 अ॒ग्राय॑ स्वाहा॑ परी॒त्यै स्वाहा॑ ॥

24. शतभिषक्

वरु॑णाय॑ स्वाहा॑ शत॑भिषजे॑ स्वाहा॑ ।
 भेष॑जेभ्य स्स्वाहा॑ ॥

25. पूर्व प्रोष्ठपदा

अजा॑यैकपदे॑ स्वाहा॑ प्रोष्ठ॑पदेभ्य स्स्वाहा॑ । 117
 तेज॑से स्वाहा॑ ब्रह्म॑वर्चसाय॑ स्वाहा॑ ॥

26. उत्तर प्रोष्ठपदा

अह॑ये बु॒ध्नियाय॑ स्वाहा॑ प्रोष्ठ॑पदेभ्य स्स्वाहा॑ ।
 प्रति॑ष्ठायै॑ स्वाहा॑ ॥

27. रेवति

पू॒ष्णे॑ स्वा॒हा रे॒वत्यै॑ स्वा॒हा ।
 प॒शुभ्य॑ स्स्वा॒हा ॥

28. अश्विनी

अ॒श्विभ्या॑ स्वा॒हा ऽश्व॑युग्भ्या॑ स्वा॒हा ।
 श्रो॒त्राय॑ स्वा॒हा श्रु॒त्यै स्वा॒हा ॥

29. अपभरणि

य॒माय॑ स्वा॒हा ऽप॑भरणीभ्य॑ स्स्वा॒हा ।
 रा॒ज्याय॑ स्वा॒हा ऽभि॑जित्यै॑ स्वा॒हा ॥

30. अमावासि

अ॒मावा॑स्यायै॑ स्वा॒हा का॒माय॑ स्वा॒हा ऽऽग॑त्यै॑ स्वा॒हा ॥ 118 (30)

31. चन्द्रमा

च॒न्द्र॒म॒से॑ स्वा॒हा प्र॒तीदृ॑श्यायै॑ स्वा॒हा ।
 अ॒हो॒रा॒त्रेभ्य॑ स्स्वा॒हा-ऽर्द्ध॑मा॒सेभ्य॑ स्स्वा॒हा ।
 मा॒सेभ्य॑ स्स्वा॒हर्तु॑भ्य॑ स्स्वा॒हा । सं॒वँ॒त्स॒राय॑ स्वा॒हा ॥

32. अहो रात्री

अ॒हे॒ स्वा॒हा रा॒त्रि॒यै॑ स्वा॒हा ॥
 अ॒ति॒मु॒क्त्यै॑ स्वा॒हा ॥

33. उषा

उ॒ष॒से॒ स्वा॒हा व्यु॒ष्ट्यै॑ स्वा॒हा ॥
 व्यू॒षु॒ष्यै॑ स्वा॒हा व्यु॒च्छन्त्यै॑ स्वा॒हा ॥
 व्यु॒ष्टायै॑ स्वा॒हा ॥

34. नक्षत्रः

नक्ष॑त्राय स्वा॒हो॒दे॒ष्यते॑ स्वा॒हा । 119
 उ॒द्य॒ते स्वा॒हो-दि॒ताय॑ स्वा॒हा ।
 ह॒र॒से॒ स्वा॒हा भ॒र॒से॒ स्वा॒हा ।
 भ्रा॒ज॒से॒ स्वा॒हा ते॒ज॒से॒ स्वा॒हा ।
 त॒प॒से॒ स्वा॒हा ब्र॒ह्म॒वर्च॑साय स्वा॒हा ॥

35. सूर्यः

सू॒र्याय॑ स्वा॒हा नक्ष॑त्रेभ्य स्स्वा॒हा ।

प्रति॑ष्ठायै॑ स्वाहा॑ ॥

36. अ॒दि॒तिः

अ॒दि॒त्यै॑ स्वाहा॑ प्र॒ति॑ष्ठायै॑ स्वाहा॑ ॥

37. वि॒ष्णुः

वि॒ष्णवे॑ स्वाहा॑ य॒ज्ञाय॑ स्वाहा॑ । प्र॒ति॑ष्ठायै॑ स्वाहा॑ ॥ 120

द॒धि॒क्रा॒व्णो॑ अ॒का॒रि॒षं

TS 7.4.19.4 for para 121

द॒धि॒क्रा॒व्णो॑ अ॒का॒रि॒षं । जि॒ष्णो॑ र॒श्च॒स्य॑ वा॒जिनः॑ ।

सु॒रभि॑ नो॒ मु॒खा॑ क॒रत् । प्र॒ण आ॒यु॒षि॑ ता॒रि॒षत् ।

आ॒पो॒हि॒ष्ठा म॒यो॒भुव॑स्ता न ऊ॒र्जे॑ द॒धात॑न । म॒हे र॒णाय॑ च॒क्ष॒से ।

यो व॒श्नि॑व॒तमो॑ र॒सस्त॑स्य॒ भा॒ज॒यते॑ ह नः ।

उ॒श॒ती॒रि॒व मा॒तरः॑ । तस्मा॑ अ॒र॒ङ्ग॒माम॑ वो॒ यस्य॑ क्ष॒याय॑ जि॒न्व॒थ ।

आ॒पो॒ जन॑य॒था च॑ नः ॥ 121 (32)

1.38 व॒रु॒ण सू॒क्तं

(TS 1.5.11.3)

उ॒दु॒त्त॒मं व॑रु॒ण पा॒श॒म॒स्म-द॒वा॒ध॒मं वि॑म॒ध्य॒मञ्च॑ श्र॒थाय॑ ।

अ॒था व॑य॒मादि॑त्य॒ व्र॒ते त॒वा॒ना॒ग॒सो अ॑दि॒तये॑ स्याम ॥

(TS 1.2.8.1)

अ॒स्त॒भ्ना॒द्द॒ध्या-मृ॒ष॒भो अ॒न्त॒रि॒क्ष-म॒मि॒मी॒त-व॒रि॒मा॒णं पृ॒थि॒व्या
आ॒ऽसी॒द॒द्वि॒श्वा भु॒व॒ना॒नि स॒म्रा॒ड् वि॒श्वे॒त्ता॒नि व॒रु॒णस्य॑ व्र॒ता॒नि ॥

(TS 3.4.11.6)

य॒त्किञ्चे॒दँ व॒रु॒ण दै॒व्ये ज॒नेऽभि॒द्रो॒हं म॒नु॒ष्या-श्च॒रा॒म॒सि ।
अ॒चि॒त्ती-य॒त्त॒व-ध॒र्मा यु॒यो॒पि॒म-मा॒न॒स्त॒स्मा दे॒न॒सो दे॒व री॒रि॒षः ॥

(TS 3.4.11.6)

कि॒त॒वा॒सो य॒द्रि॒रि॒पु॒र्न दी॒वि य॒द्वा घा स॒त्य-मु॒त॒य॒न्न वि॒द्म ।
स॒र्वा॒ता॒वि॒ष्य शि॒थि॒रे॒व दे॒वा॒था॒ते-स्या॒म व॒रु॒ण प्रि॒या॒सः ॥

(TS 1.5.11.3)

अ॒व॒ते॒हे॒डो व॒रु॒ण न॒मो॒भि॒र॒व य॒ज्ञे-भि॒री॒म॒हे ह॒वि॒र्भिः ।
क्ष॒य॒न्न स्म॒भ्य म॒सु॒र-प्र॒चे॒तो रा॒ज॒न्ने॒ना॒सि शि॒श्र॒थः कृ॒ता॒नि ॥

(T.S. 2.1.11.6)

त॒त्वा॒या॒मि ब्र॒ह्म॒णा व॒न्द॒मा॒न स्त॒दा॒शा॒स्ते य॒ज॒मा॒नो ह॒वि॒र्भिः ।
अ॒हे॒ड॒मा॒नो व॒रु॒णे॒ह बो॒द्ध्यु॒रु॒श॒स मा॒न आ॒युः प्र॒मो॒षीः ॥ 122 (33)

1.39 पवमान सूक्तं

TS 5.6.1.1

हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यासुजातः कश्यपो यास्विन्द्रः ।
 अग्निँया गर्भँदधिरे विरूपास्ता न आपश्श७ स्योना भवन्तु ॥
 यासाँ राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानृते अवपश्यन् जनानां ।
 मधुश्चुत-श्शुचयोयाः पावकास्ता न आपश्श७ स्योना भवन्तु ॥
 यासाँ देवादिवि कृण्वन्ति भक्षँया अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति ।
 याः पृथिवीं पयसोन्दन्ति शुक्रास्ता न आपश्श७ स्योना भवन्तु ॥
 शिवेन मा चक्षुषा पश्यताप शिवया तनुवो-पस्पृशत त्वचंमे ।
 सर्वाँ अग्नीँ रफ्सुषदो हुवे वो मयि वर्चो
 बलमोजो निधत्त ॥ 123 (34)

TB 1.4.8.1 (for item No. 124 to 129)

पवमान-स्सुवर्जनः । पवित्रेण विचर्षणिः । यः पोता स पुनातु मा ।
 पुनन्तु मा देवजनाः । पुनन्तु मन वोधिया । पुनन्तु विश्व आयवः ।
 जातवेदः पवित्रवत् । पवित्रेण पुनाहि मा । शुक्रेण देव दीद्यत् ।
 अग्ने क्रत्वा-क्रतूँ रनु ॥ 124

य॒त्ते॑ प॒वि॒त्र-म॒र्चि॒षि॑ । अ॒ग्ने॑ वि॒त॒त-म॒न्त॒रा । ब्र॒ह्म॑ ते॒न पु॒नी॒महे॑ ।
 उ॒भा॒भ्यां॑ दे॒व स॒वि॒तः॑ । प॒वि॒त्रे॒ण स॒वे॒न च॑ । इ॒दं ब्र॒ह्म॑ पु॒नी॒महे॑ ।
 वै॒श्वदे॒वी पु॒न॒ती दे॒व्यागा॑त् । य॒स्यै॑ ब॒ह्वी-स्त॒नुवो॑ वी॒तपृ॑ष्ठाः ।
 तया॑ म॒द॒न्त-स्स॒ध॒माद्यै॑षु । व॒य॒ꣳ स्या॑म॒ प॒तयो॑र॒यीणां॑ ॥ 125

वै॒श्वान॒रो र॒श्मि॒भिर्मा॑ पु॒नातु॑ । वा॒तः प्रा॒णेने॑ षि॒रो म॒यो भूः॑ ।
 द्या॒वापृ॑थि॒वी प॒यसा॑ प॒योभिः॑ । ऋ॒ताव॑री य॒ज्ञिये॑ मा पु॒नीतां॑ ।
 बृ॒ह॒द्भि-स्स॒वि त॒स्तृ॒भिः॑ । व॒र्षि॒ष्ठैर्-दे॒वम॑न्म॒भिः॑ । अ॒ग्ने दक्षैः॑ पु॒नाहि॑मा ।
 ये॒न दे॒वा अ॒पु॒न॒त । ये॒ नापो॑ दि॒व्यङ्क॑शः । ते॒न दि॒व्ये॒न ब्र॒ह्मणा॑ ॥ 126

इ॒दं ब्र॒ह्म॑ पु॒नी॒महे॑ । यः पा॒व॒मा॒नी-र॒द्धये॑ति ।
 ऋ॒षि॒भि-स्सं॑भृ॒तꣳ र॒सं॑ । स॒र्वꣳ स॒ पू॒तम॑श्नाति ।
 स्व॒दि॒तं मा॒तरि॑श्च॒ना । पा॒व॒मा॒नीर्यो॑ अ॒द्धये॑ति ।
 ऋ॒षि॒भि-स्सं॑भृ॒तꣳ र॒सं॑ । तस्मै॑ स॒रस्व॑ती दु॒हे ।
 क्षी॒रꣳ सर्पि॑ र्मधू॒दकं॑ । पा॒व॒मा॒नी-स्स्व॑स्त्य॒यनीः॑ ॥ 127

सु॒दु॒घा॒हि॒ प॒य॒स्व॒तीः । ऋ॒षि॒भि॒-स्सं॒भृ॒तो र॒सः ।
 ब्रा॒ह्म॒णेष्व॒-मृ॒त॒ऽहि॒तं । पा॒व॒मा॒नीर् दि॒श॒न्तु नः ।
 इ॒मं लो॒क॒म॒थो अ॒मुं । का॒मा॒न्थ॒-स॒म॒द्ध्य॒न्तु नः ।
 दे॒वीर्दे॒वैः स॒मा भृ॒ताः । पा॒व॒मा॒नी-स्स्व॒स्त्य॒य॒नीः ।
 सु॒दु॒घा॒हि॒ घृ॒त॒श्चु॒तः । ऋ॒षि॒भि॒-स्सं॒भृ॒तो र॒सः ॥ 128

ब्रा॒ह्म॒णेष्व॒-मृ॒त॒ऽहि॒तं । येन॑ दे॒वाः प॒वि॒त्रे॒ण । आ॒त्मा॒नं पु॒न॒ते स॒दा ॥
 तेन॑ स॒ह॒स्र॒ धा॒रेण॑ । पा॒व॒मा॒न्यः पु॒न॒न्तु मा । प्रा॒जा॒प॒त्यं प॒वि॒त्रं ॥
 श॒तो॒द्या॒म॒ऽहि॒र॒ण्म॒यं ॥ तेन॑ ब्र॒ह्म वि॒दो व॒यं ।
 पू॒तं ब्र॒ह्म पु॒नी॒म॒हे । इ॒न्द्र-स्सु॒नी॒ती स॒ह मा पु॒ना॒तु ।
 सो॒म-स्स्व॒स्त्या व॒रु॒ण-स्स॒मी॒च्या ॥ य॒मो रा॒जा प्र॒मृ॒णा॒भिः पु॒ना॒तु॒मा ।
 जा॒त॒वे॒दा मो॒र्ज॒य॒न्त्या पु॒ना॒तु । ओं भूर्भु॒व॒स्सु॒वः ॥ 129

TB 3.5.11.1

तच्छँ॑यो॒रा वृ॒णीम॑हे । गा॒तुं यँ॑जा॒य । गा॒तु यँ॑ज॒पत॑ये ।

दै॒वी॒स्व॒स्ति-र॑स्तु॒नः । स्व॒स्तिर्-मा॑नु॒षेभ्यः॑ ।

ऊ॒र्ध्वं जि॑गा॒तु भे॑ष॒जं । श॒न्नो अ॑स्तु॒ द्वि॒पदे॑ । शं॒चतु॑ष्पदे ॥ 130 (36)

ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

(उदकशान्ति समाप्तं)

1.40 नक्षत्र सूक्तं (नक्षत्र जप मन्त्राः)

1. नक्षत्रं – कृत्तिका

अ॒ग्नि॒र्नः॑ पा॒तु कृ॒त्ति॒काः॑ । नक्ष॑त्रं दे॒वमि॑न्द्रि॒यं । इ॒दमा॑सां-वि॒चक्ष॑णं ।
ह॒वि॒रा॒सन् जु॑होत॒न । यस्य॑ भा॒न्ति रश्म॑यो यस्य॑ के॒तवः॑ ।
यस्ये॒मा वि॒श्वा भु॑व॒नानि॑ सर्वा । स कृ॒त्ति॒का भि॒रभि॑-स॒म्व॑सानः ।
अ॒ग्नि॒र्नो दे॒वस्सु॑वि॒ते द॑धातु ॥

अ॒ग्नये॑ स्वा॒हा कृ॒त्ति॒काभ्य॑ स्वा॒हा ॥

अ॒ंबायै॑ स्वा॒हा दु॒लायै॑ स्वा॒हा ॥

नि॒त॒त्यै स्वा॒हा ऽभ्र॑य॒न्त्यै स्वा॒हा ॥

मे॒घय॑न्त्यै स्वा॒हा व॒र्ष॑य॒न्त्यै स्वा॒हा ॥

चु॒पु॒णी॒कायै॑ स्वा॒हा ॥ 1

(कृत्तिका नक्षत्र देवतायै अग्नये नमः)

2. नक्षत्रं – रोहिणी

प्र॒जाप॑ते रोहि॒णी वे॑तु प॒त्नी । वि॒श्वरू॑पा बृ॒हती॑ चि॒त्रभा॑नुः ।
सा नो॑ य॒ज्ञस्य॑ सु॒वि॒ते द॑धातु । यथा जी॒वेम॑ श॒रद॑स्स॒वीराः॑ ।
रोहि॒णी दे॒व्युद॑गात् पु॒रस्ता॑त् । वि॒श्वा रू॒पाणि॑ प्र॒तिमो॑द॒माना॑ ।

प्र॒जाप॑ति॒ꣳ ह॒विषा॑ व॒र्धय॑न्ती । प्रि॒या दे॒वाना॑-मु॒पया॑तु य॒ज्ञं ॥

प्र॒जाप॑तये॒ स्वाहा॑ रो॒हिण्यै॑ स्वाहा॑ ।

रो॒चमा॑नायै॒ स्वाहा॑ प्र॒जाभ्य॑ स्वाहा॑ ॥ 2

(रोहिणी नक्षत्र देवातायै प्रजापतये नमः)

3.नक्षत्रं – मृगशीर्षः

सो॒मो रा॒जा मृ॒गशी॑र्षेण आ॒गन् । शि॒वं नक्ष॑त्रं प्रि॒यम॑स्य धा॒म ।

आ॒प्याय॑मानो बहु॒धा जने॑षु । रे॒तः प्र॒जां य॑ज॒माने॑ दधातु ।

यत्ते॑ नक्ष॒त्रं मृ॒गशी॑र्षमस्ति । प्रि॒यꣳ रा॒जन् प्रि॒यत॑मं प्रि॒याणां॑ ॥

तस्मै॑ ते सो॒म ह॒विषा॑ वि॒धेम । शन्न॑ ए॒धि द्वि॒पदे॑ शंचतु॒ष्पदे॑ ॥

सो॒माय॑ स्वाहा॑ मृ॒गशी॑र्षाय स्वाहा॑ ।

इ॒न्वका॑भ्य स्स्वाहा॑ष॒धीभ्य॑ स्स्वाहा॑ ।

रा॒ज्याय॑ स्वाहा॑-ऽभि॒जित्यै॑ स्वाहा॑ ॥ 3

(मृगशीर्ष नक्षत्र देवतायै सोमाय नमः)

4. नक्षत्रं – आर्द्रा

आ॒र्द्रया॑ रु॒द्रः प्र॑थ॒मा न॑ ए॒ति । श्रे॑ष्ठो दे॒वानां॑ पति॒र॒घ्निया॑नां ॥
 नक्ष॑त्रमस्य ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ । मा नः॑ प्र॒जाꣳ री॑रिषन् मो॒त वी॑रान् ।
 हे॒ती रु॒द्रस्य॑ परि॒णो वृ॑णक्तु । आ॒र्द्रा नक्ष॑त्रं जुष॒ताꣳ ह॒विर्नः॑ ।
 प्रमु॑ञ्च॒मानौ॑ दु॒रितानि॑ वि॒श्वा ॥ अ॒पाघ॑शꣳ सन्नु॒-द॒ताम॑रातिं ॥

रु॒द्राय॑ स्वा॒हाꣳꣳर्द्रायै॑ स्वा॒हा ॥
 पि॒न्वमा॑नायै॑ स्वा॒हा प॒शुभ्य॑ स्स्वा॒हा ॥ 4

(आर्द्रा नक्षत्र देवतायै रुद्राय नमः)

5. नक्षत्रं – पुनर्वसु

पुन॑र्नो दे॒व्यदि॑तिः स्पृ॒णोतु॑ । पुन॑र्वसू नः पुन॑रेतां य॒ज्ञं ।
 पुन॑र्नो दे॒वा अ॒भिय॑न्तु स॒र्वे ॥ पुनः॑ पुन॑र्वो ह॒विषा॑ यजामः ।
 ए॒वा न दे॒व्यदि॑तिरन॒र्वा । वि॒श्वस्य॑ भ॒र्त्री ज॑गतः प्र॒तिष्ठा॑ ।
 पुन॑र्वसू ह॒विषा॑ वर्ध॒यन्ती॑ । प्रि॒यं दे॒वाना॑-म॒प्येतु॑ पाथः ॥

अ॒दित्यै॑ स्वा॒हा पुन॑र्वसुभ्यां ।
 स्वा॒हा भू॒त्यै स्वा॒हा प्र॒जात्यै॑ स्वा॒हा ॥ 5

(पुनर्वसु नक्षत्र देवतायै अदित्यै नमः)

6. नक्षत्रं – पुष्यः

बृ॒हस्प॑तिः प्र॒थम॑ज्जायमानः । ति॒ष्यं नक्ष॑त्रमभि संब॑भूव ।
 श्रे॒ष्ठो दे॒वानां॑ प॒तना॑सु जि॒ष्णुः । दि॒शो नु॒ सर्वा॑ अभय॒न्नो अस्तु॑ ।
 ति॒ष्यः पु॒रस्ता॑दु॒त म॒ध्यतो॑ नः । बृ॒हस्प॑तिर् नः परि॑पातु प॒श्चात् ।
 बा॒धे तान् द्वे॒षो अभ॑यं कृ॒णुतां॑ । सु॒वीर्य॑स्य प॒तय॑स्याम ॥
 बृ॒हस्प॑तये॒ स्वाहा॑ ति॒ष्याय॑ स्वाहा ॥
 ब्र॒ह्मव॑र्चसाय॒ स्वाहा॑ ॥ 6 (पुष्य नक्षत्र देवतायै बृहस्पतये नमः)

7. नक्षत्रं – आश्लेषं

इ॒दं सर्पे॑भ्यो ह॒विरस्तु॑ जुष्टं ॥ आ॒श्लेषा॑ येषा॒ मनु॑यन्ति चे॒तः ।
 ये अ॒न्तरि॑क्षं पृ॒थिवीं॑-क्षि॒यन्ति॑ । तेन॑ स्सर्पा॒सो हव॑मागमि॒ष्ठाः ।
 ये रो॒चने॑ सू॒र्यस्या॑पि सर्पाः । ये दि॒वं दे॒वी-मनु॑सञ्चरन्ति ।
 येषा॑मा॒श्लेषा॑ अनु॒यन्ति॑ का॒मं । तेभ्य॑-स्सर्पे॑भ्यो मधु॒-मज्जु॑होमि ॥
 सर्पे॑भ्य॒ स्वाहा॑ ऽऽश्लेषा॑भ्य॒ स्वाहा॑ ।
 द॒न्दशू॑केभ्य॒ स्वाहा॑ ॥ 7 (आश्लेषा नक्षत्र देवतायै सर्पेभ्यो नमः)

8. नक्षत्रं – मघा

उप॑हू॒ताः पि॒तरो॑ ये म॒घासु॑ । म॒नो॑ज॒वस॑-स्सु॒कृत॑-स्सु॒कृ॒त्याः ।
 ते नो॑ नक्ष॒त्रे ह॒वमा॑गमि॒ष्ठाः । स्व॒धाभि॑र् य॒ज्ञं प्र॑यतं जुष॒न्तां ।
 ये अ॒ग्निद॑ग्धा येऽन॒ग्नि-द॑ग्धाः । येऽमु॑ल्लो॒कं पि॒तरः॑ क्षि॒यन्ति॑ ।
 या॒श्च वि॒द्यया॑ उ॒ च न॑ प्रवि॒द्य । म॒घासु॑ य॒ज्ञं सु॒कृतं॑ जुष॒न्तां ॥

पि॒तृभ्य॑ स्स्वाहा म॒घाभ्यः॑ ।

स्वाहा ऽन॒घाभ्य॑ स्स्वाहा ऽग॒दाभ्यः॑ ।

स्वाहा॑रु॒न्धती॑भ्य॒ स्स्वाहा॑ ॥ 8

(मघा नक्षत्र देवतायै पितृभ्यो नमः)

9. नक्षत्रं – पूर्वफल्गुनी

गवां॑ पतिः॒ फल्गु॑नी-नामसि॒ त्वं । तद॑र्यमन् वरुण मि॒त्र चा॑रु ।
 तं॒त्वा व॒यं स॑नितारं॒ सनी॑नां । जी॒वा जी॑वन्तमु॒प स॑म्वि॒शेम॑ ।
 ये॒ने॒मा वि॒श्वा भु॑वनानि॒ सज्जि॑ता । यस्य॑ दे॒वा अनु॑स॒य्यन्ति॑ चे॒तः ।
 अ॒र्य॒मा रा॒जाऽज॑रस्तु वि॒ष्मान् । फल्गु॑नीना-मृष॒भो रो॑रवीति ॥

अ॒र्य॒म्णे॒ स्वा॒हा फ॒ल्गु॒नी॒भ्या॒ स्वा॒हा ॥

प॒शु॒भ्य॒ स्स्वा॒हा ॥ ९

(पूर्वफल्गुनी नक्षत्र देवतायै अर्यम्णे नमः)

10.नक्षत्रं – उत्तर फल्गुनी

श्रे॒ष्ठो॒ दे॒वानां॑ भ॒गवो॑ भ॒गासि॑ । तत्त्वा॑ वि॒दुः फ॒ल्गु॒नी-स्तस्य॑ वि॒त्तात् ।

अ॒स्मभ्यं॑-क्ष॒त्रम॒जर॑ सु॒वीर्यं॑ । गो॒मद॑श्च-व॒दुप॑स॒न्नु-दे॒ह ।

भ॒गो॒ह दा॒ता भ॒ग इ॒त्प्रदा॑ता । भ॒गो दे॒वीः फ॒ल्गु॒नी-रा॒वि॒वेश॑ ।

भ॒गस्ये॑त्तं प्र॒सवं॑ ग॒मेम॑ । यत्र॑ दे॒वै-स्स॒धमा॑दं म॒देम॑ । ॥

भ॒गाय॑ स्वा॒हा फ॒ल्गु॒नी॒भ्या॒ स्वा॒हा ॥

श्रे॒ष्ठया॑य॒ स्वा॒हा ॥ १०

(उत्तरफल्गुनी नक्षत्र देवतायै भगाय नमः)

11.नक्षत्रं – हस्तः

आ॒यातु॑ दे॒व-स्स॒वितो॑ प॒यातु॑ । हि॒रण्य॑ये॒न सु॒वृता॑ र॒थेन॑ ।

व॒हन् ह॒स्तं सु॒भगं॑ वि॒द्वना॑प॒सं । प्र॒यच्छ॑न्तं प॒पु॒रिं पु॒ण्यम॑च्छ ।

हस्तः प्रयच्छ त्वमृतं वसीयः । दक्षिणेन प्रतिगृभ्णीम एनत् ।

दातार-मद्य सविता विदेय । यो नो हस्ताय प्रसुवाति यज्ञं ॥

सवित्रे स्वाहा हस्ताय । स्वाहा ददते स्वाहा पृणते ।

स्वाहा प्रयच्छते स्वाहा प्रतिगृभ्णते स्वाहा ॥

(हस्त नक्षत्र देवतायै सवित्रे नमः) 11

12. नक्षत्रं – चित्रा

त्वष्टा नक्षत्र-मभ्येति चित्रां । सुभञ् ससं-युवतिञ् रोचमानां ।

निवेशयन्न-मृतान् मर्त्याञ्श्च । रूपाणि पिञ्शन् भुवनानि विश्वा ।

तन्नस्त्वष्टा तदु चित्रा विचष्टां । तन्नक्षत्रं भूरिदा अस्तु मह्यं ।

तन्नः प्रजां वीरवतीञ् सनोतु । गोभिर्नो अश्वै-स्समनक्तु यज्ञं ॥

त्वष्ट्रे स्वाहा चित्रायै स्वाहा ।

चैत्राय स्वाहा प्रजायै स्वाहा ॥ 12

(चित्रा नक्षत्र देवतायै त्वष्ट्रे नमः)

13. नक्षत्रं – स्वाती

वा॒युर् नक्ष॑त्र-म॒भ्येति॑ नि॒ष्ट्यां॑ । ति॒ग्मशृ॑ङ्गो वृष॒भो रो॑रुवाणः ।
 समी॑रयन् भुव॒ना मा॑तरिश्वा । अप॒ द्वेषा॑सि नुद॒ताम॑रातीः ।
 तन्नो॑ वा॒यस्तदु॑ नि॒ष्ट्या श्रृ॑णोतु । तन्नक्ष॑त्रं भूरि॒दा अस्तु॑ मह्यं ।
 तन्नो॑ दे॒वासो॒ अनु॑ जानन्तु॒ कामं॑ । यथा॑ तरे॒म दु॑रितानि वि॒श्वा ॥
 वा॒यवे॑ स्वाहा नि॒ष्ट्यायै॑ स्वाहा ॥
 का॒मचा॑राय स्वाहा ऽभिजि॑त्यै स्वाहा ॥ 13

(स्वाती नक्षत्र देवतायै वायवे नमः)

14. नक्षत्रं – विशाखा

दूर-म॒स्मच्छ॑त्रवो यन्तु॒ भी॒ताः । तदिन्द्रा॑ग्नी कृ॒णुतां॑ तद् वि॒शाखे॑ ।
 तन्नो॑ दे॒वा अनु॑मदन्तु॒ यज्ञं॑ । पश्चात् पु॒रस्ता॑-दभय॒न्नो अस्तु॑ ।
 नक्ष॑त्राणा-मधि॒पत्नी॑ वि॒शाखे॑ । श्रेष्ठा॑-विन्द्रा॒ग्नी भुव॑नस्य गो॒पौ ।
 विषू॑च-शत्रू॒नप॑बाधमानौ । अप॒क्षुध॑-नुद॒ताम॑रातिं ॥
 इन्द्रा॑ग्निभ्या॒ स्वाहा॑ वि॒शाखा॑भ्या॒ स्वाहा॑ ॥
 श्रेष्ठा॑याय स्वाहा ऽभिजि॑त्यै स्वाहा ॥ 14

(विशाखा नक्षत्र देवतायै इन्द्राग्निभ्यां नमः)

15. पौर्णमासि

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तात् । उन्मध्यतः पौर्णमासी जिगाय ।
 तस्यां देवा अधि सम्वसन्तः । उत्तमे नाक इह मादयन्तां ।
 पृथ्वी सुवर्चा युवति-स्सजोषाः । पौर्णमास्युदगा-च्छोभमाना ।
 आप्याय-यन्ती दुरितानि विश्वा । उरुं दुहां यँजमानाय यज्ञं ॥
 पौर्णमास्यै स्वाहा कामाय स्वाहा गत्यै स्वाहा ॥ 15

(पौर्ण्यमास्यै नमः)

16. नक्षत्रं – अनूराधा

ऋद्ध्यास्म हव्यैर् नमसोपसद्य । मित्रं देवं मित्रधेयन्नो अस्तु ।
 अनूराधान् हविषा वर्द्धयन्तः । शतं जीवेम शरदस्सवीराः ।
 चित्रं-नक्षत्र-मुदगात् पुरस्तात् । अनूराधास इति यद् वदन्ति ।
 तन्मित्र एति पथिभिर् देवयानैः । हिरण्ययैर् विततै-रन्तरिक्षे ॥
 मित्राय स्वाहा-ऽनूराधेभ्य स्स्वाहा ।
 मित्रधेयाय स्वाहाऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 16

(अनूराधा नक्षत्र देवतायै मित्राय नमः)

17.नक्षत्रं – ज्येष्ठा

इन्द्रो॑ ज्ये॒ष्ठा म॒नु नक्ष॑त्रमेति । यस्मिन् वृ॒त्रं वृ॒त्र तू॒र्ये त॒तार॑ ।
 तस्मिन् वय॑-म॒मृतं॑ दु॒हानाः॑ । क्षु॒धन्त॑रेम॒ दुरि॑तिं॒ दुरि॑ष्टिं ।
 पु॒रन्द॑राय वृष॒भाय॑ धृ॒ष्णवे॑ । अ॒षाढा॑य स॒हमा॑नाय मी॒ढुषे॑ ।
 इन्द्रा॑य ज्ये॒ष्ठा मधु॑मदु॒हाना॑ । उ॒रुं कृ॑णोतु॒ यज॑मानाय लो॒कं ॥
 इन्द्रा॑य स्वाहा॒ ज्येष्ठायै॑ स्वाहा॒ ।
 ज्यैष्ठ्या॑य स्वाहा-ऽभिजि॑त्यै स्वाहा॒ ॥

(ज्येष्ठा नक्षत्र देवतायै इन्द्राय नमः) 17

18.नक्षत्रं – मूलं

मूलं॑ प्र॒जां वी॒रव॑तीं वि॒देय॑ । परा॑च्येतु॒ निर्ऋ॑तिः परा॒चा ।
 गो॒भिर् नक्ष॑त्रं प॒शुभि॑-स्स॒मक्तं॑ । अ॒हर् भू॒याद् यज॑मानाय म॒ह्यं॑ ।
 अ॒हर्नो॑ अ॒द्य सु॒विते॑ दधातु । मूलं॑ नक्ष॒त्रमि॑ति यद् वद॑न्ति ।
 परा॑चीं वा॒चा निर्ऋ॑तिं नुदामि । शि॒वं प्र॒जायै॑ शि॒वम॑स्तु म॒ह्यं॑ ॥

॥
 प्र॒जाप॑तये॒ स्वाहा॑ मू॒लाय॑ स्वाहा॑ ।
 ॥
 प्र॒जायै॑ स्वाहा॑ ॥

(मूला नक्षत्र देवतायै प्रजापतये नमः) 18

19.नक्षत्रं – पूर्वाषाढा

या दि॒व्या आपः॑ पय॑सा सं॒बभू॑वुः । या अ॒न्तरि॑क्ष उ॒त पा॒र्त्थि॑वीर्याः ।
 यासा॑म॒षाढा॑ अ॒नुय॑न्ति का॒मं । ता न॑ आपः॑ श॒ऽस्यो॑ना भ॒वन्तु॑ ।
 याश्च॑ कू॒प्या याश्च॑ ना॒द्या-स्स॑मु॒द्रियाः॑ । याश्च॑ वै॒शन्ती॑रु॒त प्रा॑स॒चीर्याः॑ ।
 यासा॑म॒षाढा॑ म॒धु भ॑क्षयन्ति । ता न॑ आपः॑ श॒ऽस्यो॑ना भ॒वन्तु॑ ॥
 अ॒द्भ्य स्स्वाहा॑ ऽषा॒ढाभ्य॑ स्स्वाहा॑ ।
 ॥
 स॒मु॒द्राय॑ स्वाहा॑ का॒माय॑ स्वाहा॑ ।
 ॥
 अ॒भिजि॑त्यै स्वाहा॑ ॥ 19

(पूर्वाषाढा नक्षत्र देवतायै अद्भ्यो नमः)

20.नक्षत्रं – उत्तराषाढा

तन्नो॑ वि॒श्वे उप॑ शृण्वन्तु दे॒वाः । तद॑षा॒ढा अ॒भि स॑म्य॒न्तु य॒ज्ञं ।
 तन्न॑क्ष॒त्रं प्र॑थतां प॒शुभ्यः॑ । कृ॒षिर् वृ॒ष्टिर् य॑ज॒माना॑य क॒ल्पतां॑ ।
 शु॒भ्राः क॒न्या यु॑वतय-स्सुपे॒शसः॑ । क॒र्मकृ॑त-स्सु॒कृतो॑ वी॒र्या॑वतीः ।

वि॒श्वा॒न् दे॒वान् ह॒वि॒षा॒ वर्द्ध॑यन्तीः ।

अ॒षा॒ढाः का॒म मु॒पया॑न्तु य॒ज्ञं ॥

वि॒श्वेभ्यो॑ दे॒वैभ्य॑ स्स्वाहा ऽषा॒ढाभ्य॑ स्स्वाहा ॥

अ॒न॒प॒ज॒य्याय॑ स्वाहा जि॒त्यै स्वाहा ॥ 20

(उत्तराषाढा नक्षत्र देवतायै विश्वेभ्यो देवैभ्यो नमः)

21. नक्षत्रं – अभिजिद्

यस्मिन् ब्र॒ह्मा॒भ्यज॑यथ् सर्व॑मेतत् । अमुञ्च॑ लोक॒ मिद॑मूच॒ सर्वं॑ ॥

तन्नो॑ नक्षत्र-म॒भिजिद् वि॒जित्य॑ । श्रियं॑ दधा॒त्वह॑णीय॒मानं॑ ।

उभौ॑ लो॒कौ ब्र॒ह्मणा॑ सज्जि॒तेमौ॑ । तन्नो॑ नक्षत्र-म॒भिजिद् वि॒चष्टां॑ ।

तस्मिन् वयं॑ पृ॒तना॑ स्संजयेम । तन्नो॑ दे॒वासो॑ अनु॒जान॑न्तु का॒मं ॥

ब्र॒ह्म॒णे स्वाहा॑ ऽभि॒जिते॑ स्वाहा ॥

ब्र॒ह्मलो॒काय॑ स्वाहा ऽभि॒जित्यै॑ स्वाहा ॥ 21

(अभिजित् नक्षत्र देवतायै ब्रह्मणे नमः)

22.नक्षत्रं – श्रवणं

शृ॒ण्वन्ति॑ श्रो॒णा-म॑मृत॒स्य गो॑पां । पु॒ण्याम॑स्या॒ उप॑शृ॒णोमि॑ वाचं॑ ॥
 म॒हीं दे॒वीं वि॑ष्णुप॒त्नी म॑जू॒र्या । प्र॒तीची॑ मे॒नाꣳ ह॑विषा॒ यजामः॑ ।
 त्रे॒धा वि॑ष्णु-रु॒रुगा॑यो वि॒चक्र॑मे । म॒हीं दि॒वं पृ॑थि॒वी-म॑न्तरि॒क्षं ।
 तच्छ्रो॑णैति॒ श्रव॑-इच्छ॒माना॑ ।

पु॒ण्यꣳ श्लो॑कं य॒जमा॑नाय कृ॒ण्वती॑ ॥

वि॒ष्णावे॑ स्वाहा॑ श्रो॒णायै॑ स्वाहा॑ ।

श्लो॒काय॑ स्वाहा॑ श्रु॒ताय॑ स्वाहा॑ ॥ 22

(श्रवण नक्षत्र देवतायै विष्णवे नमः)

23.नक्षत्रं – श्रविष्ठा

अ॒ष्टौ दे॒वा व॑स॒वस्सो॑म्यासः॑ । च॒तस्रो॑ दे॒वी र॑जराः श्रवि॒ष्ठाः ।
 ते य॒ज्ञं पा॑न्तु र॒जसः॑ प॒रस्ता॑त् । स॒म्व॑त्स॒रीण॑-म॒मृतꣳ स्व॑स्ति ।
 य॒ज्ञं नः॑ पा॑न्तु व॒सवः॑ पु॒रस्ता॑त् । द॒क्षिण॑तो-ऽभि॒यन्तु॑ श्रवि॒ष्ठाः ।
 पु॒ण्यन्न॑क्ष॒त्रम॑भि॒ सम्वि॑शाम । मा नो॑ अ॒राति॑-र॒घशꣳ सा॑गन् ॥

वसु॑भ्य॒ स्वाहा॑ श्रवि॑ष्ठाभ्य॒ स्वाहा॑ ॥

अग्रा॑य॒ स्वाहा॑ परी॒त्यै स्वाहा॑ ॥ 23

(श्रविष्ठा नक्षत्र देवतायै वसुभ्यो नमः)

24. नक्षत्रं – शतभिषक्

क्षत्र॑स्य॒ राजा॑ वरु॑णोऽधि॒राजः॑ । नक्ष॑त्राणां॒ शत॑भिष॒ग् वसि॑ष्ठः ।

तौ दे॒वेभ्यः॑ कृ॒णुतो॑ दी॒र्घमा॑युः । शत॑ सह॒स्रा भे॑षजा॒नि धत्तः॑ ।

यज्ञ॑न्नो राजा॑ वरु॑ण उप॒यातु॑ । तन्नो॑ वि॒श्वे अभि॑सम्य॒न्तु दे॒वाः ।

तन्नो॑ नक्ष॑त्रं शत॑भिष॒ग् जुषा॑णं । दी॒र्घमा॑युः प्र॒तिर॑द् भे॑षजा॒नि ॥

वरु॑णाय॒ स्वाहा॑ शत॑भिष॒जे स्वाहा॑ ॥

भे॑षजे॒भ्य स्वाहा॑ ॥ 24

(शतभिषक् नक्षत्र देवतायै वरुणाय नमः)

25. नक्षत्रं – पूर्वप्रोष्ठपदा

अज॑ एक॒पा-दु॑दगात् पुर॒स्तात् ॥ वि॒श्वा भू॒तानि॑ प्र॒ति मो॑द॒मानः॑ ।

तस्य॑ दे॒वाः प्र॒सवं॑ य॒न्ति स॑र्वे ॥ प्रो॒ष्ठप॑दासो अ॒मृत॑स्य गो॒पाः ।

वि॒भ्राज॑मान-स्समि॒धान उ॒ग्रः । आ॒ऽन्तरि॑क्ष-मरु॒हद-ग॒न्धां ।

त॒ꣳ सूर्य॑ दे॒व-मज॑मैकपादं । प्रो॒ष्ठप॑दासो अनु॒यन्ति॑ सर्वे ॥

अजा॑यैकपदे॒ स्वाहा॑ प्रो॒ष्ठप॑देभ्य॒ स्वाहा॑ ।

तेज॑सो॒ स्वाहा॑ ब्र॒ह्मव॑र्चसाय॒ स्वाहा॑ ॥ 25

(पूर्वप्रोष्ठपदा नक्षत्र देवतायै अजाय एकपदे नमः)

26.नक्षत्रं – उत्तरप्रोष्ठपदा

अहि॑ बु॒द्धि॒नयः॑ प्रथ॒मान ए॒ति । श्रे॒ष्ठो दे॒वाना॑मु॒त मा॑नु॒षाणां॑ ।

तं ब्रा॒ह्मणा॑-स्सो॒मपा॑-स्सो॒म्यासः॑ । प्रो॒ष्ठप॑दासो अ॒भिर॑क्षन्ति॒ सर्वे॑ ॥

चत्वार॑ एक॒मभि॑ कर्म दे॒वाः । प्रो॒ष्ठप॑दास इति॒ यान् व॑दन्ति ।

ते बु॒द्धि॒नियं॑ परि॒षद्य॑ स्तु॒वन्तः॑ । अहि॑ꣳ रक्षन्ति॒ नम॑सोपसद्य ॥

अह॑ये बु॒द्धि॒नया॑य॒ स्वाहा॑ प्रो॒ष्ठप॑देभ्य॒ स्वाहा॑ ।

प्र॒ति॒ष्ठा॒यै॒ स्वाहा॑ ॥ 26

(उत्तरप्रोष्ठपदा नक्षत्र देवतायै अहये बुद्धिनियाय नमः)

27.नक्षत्रं – रेवती

पू॒षा रे॒वत्य॑न्वेति॒ पन्थां॑ । पु॒ष्टि॒पती॑ प॒शुपा॑ वाज॒बस्त्यौ॑ ।

इ॒मानि॑ ह॒व्या प्र॑यता जुषाणा । सु॒गैर्नो॑ या॒नैरु॑पयातां य॒ज्ञं ।

क्षु॒द्रान् प॒शून् र॑क्षतु रे॒वती॑ नः । गा॒वो नो॑ अ॒श्वाँ अ॒न्वे॑तु पू॒षा ।
अ॒न्नँ र॑क्षन्तौ बहु॒धा वि॒रूपं॑ । वा॒जँ स॑नुतां य॒जमा॑नाय य॒ज्ञं ॥

पू॒ष्णो स्वा॑हा रे॒वत्यै॑ स्वा॒हा ॥

प॒शुभ्य॑ स्स्वा॒हा ॥ 27 (रेवती नक्षत्र देवतायै पूष्णे नमः)

28 नक्षत्रं – अश्विनी

तद॒श्विना॑-व॒श्वयु॑जोपयातां । शु॒भङ्ग॑मि॒ष्टौ सु॒यमे॑भिर॒श्वैः ॥
स्व॒न्नक्ष॑त्रँ ह॒विषा॑ यजन्तौ । म॒ध्वा संपृ॑क्तौ य॒जुषा॑ सम॒क्तौ ।
यौ दे॒वानां॑ भि॒षजौ॑ ह॒व्यवा॑हौ । वि॒श्वस्य॑ दू॒ता-व॑मृतस्य गो॒पौ ।
तौ नक्ष॑त्रं-जु॒जुषा॑णो-पयातां । नमो॑ऽश्वि॒भ्यां कृ॑णुमो-ऽश्व॒युग्भ्यां॑ ॥

अ॒श्विभ्या॑ँ स्वा॒हा ऽश्व॑युग्भ्याँ स्वा॒हा ॥

श्रौ॒त्राय॑ स्वा॒हा श्रु॒त्यै स्वा॒हा ॥ 28

(अश्विनी नक्षत्र देवतायै अश्विभ्यां नमः)

29. नक्षत्रं – अपभरणी

अप॑ पा॒प्मानं॑ भ॒रणी॑र् भ॒रन्तु॑ । तद् य॒मो रा॒जा भ॒गवान्॑ वि॒चष्टां॑ ।
लो॒कस्य॑ रा॒जा म॒हतो॑ म॒हान् हि॑ । सु॒गन्तः॑ प॒न्थाम॑भयं कृ॒णोतु॑ ।
यस्मिन्॑ नक्ष॒त्रे य॒म ए॒ति रा॒जा ॥ यस्मिन्ने॒न-म॒भ्यर्षि॑च॒न्त दे॒वाः ।
तद॑स्य चि॒त्रं ह॒विषा॑ य॒जाम॑ । अप॑ पा॒प्मानं॑ भ॒रणी॑र् भ॒रन्तु॑ ॥

य॒माय॑ स्वा॒हा ऽप॒भर॑णीभ्य॒ स्वाहा॑ ॥
रा॒ज्याय॑ स्वा॒हा ऽभि॒जित्यै॑ स्वा॒हा ॥ 29

(अपभरणी नक्षत्र देवतायै यमाय नमः)

30. अमावासि

नि॒वेश॑नी स॒ङ्गम॑नी व॒सूनां॑ वि॒श्वा रू॒पाणि॑ व॒सू॒न्या-वै॒शय॑न्ती ।
स॒हस्र॑पोष॒ सु॒भगा॑ र॒राणा॑ सा न आ॒गन् वर्च॑सा स॒म्वि॑दाना ।
य॒त्ते दे॒वा अ॒दधु॑र् भा॒गधे॑य-म॒मावा॑स्ये स॒म्वस॑न्तो म॒हित्वा॑ ।
सा नो॑ य॒ज्ञं पि॒पृहि॑ वि॒श्ववा॑रे र॒यिन्नो॑ धे॒हि सु॒भगे॑ सु॒वीरं॑ ॥

अ॒मावा॑स्यायै स्वा॒हा का॒माय॑ स्वा॒हा ऽग॑त्यै स्वा॒हा ॥ 30

(अमावास्यै नमः)

31. चन्द्रमा

नवो॑ नवो॑ भवति॑ जाय॑मानोऽ॒ह्नां॑ के॒तु-रुष॑सा॒ मेत्य॑ग्रे॑ ।
 भा॒गं दे॒वेभ्यो॑ वि॒दधा॑त्यायन् प्रच॒न्द्रमा॑स्तिरिति दी॒र्घमा॑युः ।
 यमा॑दित्या अ॒ंशुमा॑प्याययन्ति यम॑क्षित-म॑क्षितयः पिब॑न्ति ।
 तेन॑ नो॒ राजा॑ वरु॒णो बृ॒हस्प॑ति रा॒प्याय॑यन्तु भुव॑नस्य गो॒पाः ॥

च॒न्द्रम॑से॒ स्वाहा॑ प्र॒तीदृ॑श्यायै॒ स्वाहा॑ ।
 अ॒होरा॑त्रेभ्य॒ स्स्वाहा॑-वर्द्ध॑मासेभ्य॒ स्स्वाहा॑ ।
 मा॑सेभ्य॒ स्स्वाह॑र्तुभ्य॒ स्स्वाहा॑ । सं॒वँ॑त्सराय॒ स्वाहा॑ ॥ 31

(चन्द्रमसे नमः)

32. अहो रात्री

ये वि॒रूपे॑ सम॑नसा॒ सम्व्य॑यन्ती । स॒मानं॑ तन्तुं॑ परि॒ता-तना॑ते॑ ।
 वि॒भू प्र॒भू अ॒नुभू॑ वि॒श्वतो॑ हुवे । ते नो॒ नक्ष॑त्रे हव॒माग॑मेतं ।
 वयं॑ दे॒वी ब्र॑ह्मणा॒ सम्वि॑दानाः । सु॒रत्ना॑सो दे॒ववी॑तिं द॒धानाः॑ ।
 अ॒होरा॑त्रे हवि॒षा वर्द्ध॑यन्तः । अति॑ पा॒प्मान॑-मति॑मुक्त्या गमेम ॥

अ॒हो॒ स्वा॒हा रा॒त्रियै॑ स्वा॒हा ॥

अ॒ति॒मु॒क्त्यै॑ स्वा॒हा ॥ 32

(अहो रात्राभ्यां नमः)

33. उषा

प्र॒त्यु॒व दृ॒श्या॒यती॑ । व्यु॒च्छन्ती॑ दु॒हिता॑ दि॒वः ।

अ॒पो म॒ही वृ॒णुते॑ चक्षु॒षा । तमो॑ ज्योति॒ष्-कृ॒णोति॑ सू॒नरी॑ ॥

उ॒दु स्त्रि॒यास्स॑च॒ते सूर्यः॑ । स चा॑ उ॒द्यन्न॑क्ष॒त्र म॒र्चि॒मत् ।

तवे॑ दु॒षो व्यु॒षि सूर्य॑स्य च । सं॒भक्ते॑न ग॒मेम॑हि ॥

उ॒षसे॑ स्वा॒हा व्यु॒ष्ट्यै॑ स्वा॒हा ।

व्यू॒ष्यै स्वा॒हा व्यु॒च्छन्त्यै॑ स्वा॒हा ॥

व्यू॒ष्ट्यै स्वा॒हा ॥ 33 (उषसे नमः)

34. नक्षत्रः

तन्नो॑ नक्ष॒त्र म॒र्चि॒मत् । भानु॑म॒त्तेज॑ उ॒च्छर॑त् ।

उप॑ य॒ज्ञमि॒हाग॑मत् । प्र॒नक्ष॑त्राय दे॒वाय॑ । इन्द्रा॑ये॒न्दु ह॒वाम॑हे ।

स न॑ स्स॒विता॑ सु॒वथ् स॒निं । पु॒ष्टिदां॑ वी॒रव॑त्त॒मं ॥

नक्ष॑त्राय स्वा॒हो दे॒ष्यते॑ स्वा॒हा । उ॒द्यते॑ स्वा॒हो-दि॒ताय॑ स्वा॒हा ॥

हर॑से॒ स्वाहा॑ भर॑से॒ स्वाहा॑ ॥ भ्राज॑से॒ स्वाहा॑ तेज॑से॒ स्वाहा॑ ॥
 तप॑से॒ स्वाहा॑ ब्र॒ह्मव॑र्चसाय॒ स्वाहा॑ ॥ 34 (नक्षत्राय नमः)

35. सूर्यः

उदु॑त्यं जा॒तवे॑दसं दे॒वं व॑हन्ति के॒तवः॑ । दृ॒शे वि॑श्वाय॒ सूर्य॑ ॥
 चि॒त्रं दे॒वाना॑ मु॒दगा॑दनी॒कं चक्षु॑र् मि॒त्रस्य॑ वरु॒णस्या॑ग्नेः ।
 आ॒ऽप्रा द्या॒वापृ॑थि॒वी अ॒न्तरि॑क्ष॒ञ् सूर्य॑ आ॒त्मा जग॑तस्त॒स्थुष॑श्च ॥
 सूर्या॑य॒ स्वाहा॑ नक्ष॑त्रेभ्य॒ स्वाहा॑ ॥
 प्र॒तिष्ठा॑यै॒ स्वाहा॑ ॥ 35 (सूर्याय नमः)

36. अदितिः

अदि॑तिर्न उरु॒ष्य-त्वदि॑तिः श॒र्म यच्छ॑तु । अदि॑तिः पा॒त्वञ् ह॑सः ।
 म॒हीमू॑षु मा॒तर॑ञ् सु॒व्रता॑ना-मृ॒तस्य॑ पत्नी॒ मव॑से॒ हुवे॑म ।
 तुवि॑क्षत्रा-म॒जर॑न्ती मु॒रूची॑ञ् सु॒शर्मा॑ण-मदि॑तिञ् सु॒प्रणी॑तिं ॥
 अदि॑त्यै॒ स्वाहा॑ प्र॒तिष्ठा॑यै॒ स्वाहा॑ ॥ 36 (अदित्यै नमः)

37. विष्णुः

इ॒दं वि॒ष्णुर् वि॒च॒क्र॒मे त्रे॒धा नि॒द॒धे प॒दं । स॒मू॒ढ॒म॒स्य पा॒ञ्च॒ सुरे ।
 प्र॒तद्वि॒ष्णु स्त॒वते॒ वी॒र्या॒य । मृ॒गो न भी॒मः कु॒चरो॒ गि॒रि॒ष्ठाः ।
 य॒स्यो॒रु॒षु त्रि॒षु वि॒क्र॒म॒णेषु॑ । अ॒धि॒क्षि॒यन्ति॑ भु॒व॒ना॒नि वि॒श्वा ॥
 वि॒ष्णवे॑ स्वा॒हा य॒ज्ञाय॑ स्वा॒हा ।
 प्र॒ति॒ष्ठा॒यै स्वा॒हा ॥ 37 (वि॒ष्णवे॑ नमः)

38. अग्निः

अ॒ग्निर् मूर्धा॑ दि॒वः क॒कु॒त्प॒तिः पृ॒थि॒व्या अ॒यं ।
 अ॒पाञ्च॑ रे॒ताञ्च॑ सि जि॒न्वति॑ ।
 भु॒वो य॒ज्ञस्य॑ र॒ज॒सश्च ने॒ता य॒त्रा नि॒यु॒द्धिः स॒च॒से शि॒वाभिः॑ ।
 दि॒वि मूर्धा॑नं दधि॒षे सु॒व॒र्षां जि॒ह्वा॒म॒ग्ने च॒कृ॒षे ह॒व्य॒वाहं॑ ॥
 (अ॒ग्नये॑ नमः) 38

39. अनुमती

अ॒नु॒नोऽद्या॑नु॒मति॑ र्य॒ज्ञं दे॒वेषु॑ म॒न्यतां॑ ।
 अ॒ग्निश्च॑ ह॒व्य॒वा॒ह॒नो भ॒वतां॑ दा॒शु॒षे म॒यः ।

अ॒न्वि॒द॒नु॒म॒ते॒ त्वं॒ म॒न्या॒सै॒ शं॒च॒ नः॒ कृ॒धि ।

क्र॒त्वे॒ द॒क्षाय॑ नो॒ हि॒नु॒ प्र॒ण॒ आयू॑ष्णि॒ तारि॑षः ॥

(अनुमत्यै नमः) 39

40. हव्यवाहः (अग्निः)

ह॒व्य॒वा॒ह॒म॒भि॒-मा॒ति॒षा॒हं॑ । र॒क्षो॒ह॒णं॑ पृ॒त॒ना॒सु॒ जि॒ष्णुं॑ ।

ज्यो॒ति॒ष्म॒न्तं॑ दी॒द्य॒तं॑ पु॒र॒न्धिं॑ । अ॒ग्नि॒ऽस्वि॒ष्ट॒ कृ॒त॒मा॒ हु॒वे॒म ।

स्वि॒ष्ट॒ म॒ग्ने॒ अ॒भि॒त॒त् पृ॒णा॒हि॒ । वि॒श्वा॒ दे॒व॒ पृ॒त॒ना॒ अ॒भि॒ष्य॑ ।

उ॒रु॒न्नः॑ प॒न्थां॑ प्र॒दि॒श॒न् वि॒भा॒हि॒ ।

ज्यो॒ति॒ष्म॒द्धे॒ह्य॒ ज॒र॒न्न॒ आयुः॑ ॥ (अग्नये नमः) 40

नक्षत्रदेवताभ्यो नमः

ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑